

SUOMEN
SIVIILIVIRKAKUNNAN
PERHE- JA TULOSUHTEET
SYKSYLLÄ 1918



Sisällys.

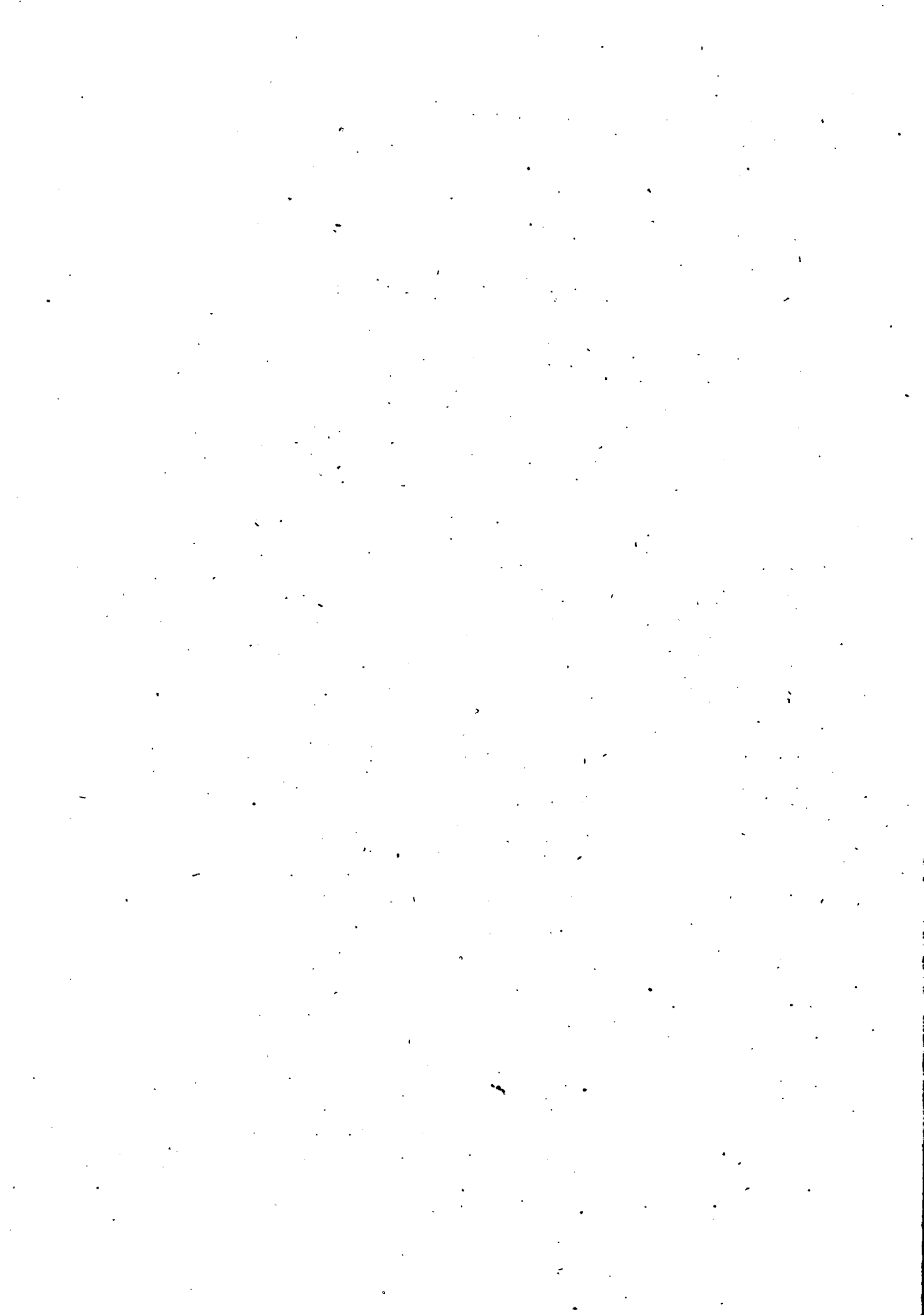
Teksti. (Siv. 1—36).

Siv.

Johdanto	1
I. Siviilivirkakunnan kokoonpano	5
II. Viranhaltijain perhesuhteet	6
III. Virkatulot	16
IV. Virkatulojen ja perheiden suuruuden keskinäinen suhde	25
V. Kotipalvelijat	33

Taululitteitä. (Siv. 1—25).

I. Viranhaltijat, ryhmitettyinä perhesuhteiden mukaan, virkakunnittain:	
A. Miespuoliset virkamiehet	2
B. Naispuoliset	4
C. Miespuolinen palveluskunta	6
D. Naispuolinen	8
II. Viranhaltijat, ryhmitettyinä kuukautisten virkatulojen suuruuden mukaan, virkakunnittain:	
A. Miespuoliset virkamiehet	10
B. Naispuoliset	12
C. Miespuolinen palveluskunta	14
D. Naispuolinen	16
III. Viranhaltijat, ryhmitettyinä perhesuhteiden ja virkatulojen suuruuden mukaan:	
A. Miespuoliset virkamiehet	18
B. Naispuoliset	20
C. Miespuolinen palveluskunta	22
D. Naispuolinen	24



JOHDANTO.

Kun syksyllä 1918 hallituspiireissä oli herätetty ajatus, että valtion virkamiehille, virkailijoille ja palvelusmiehille, joiden taloudellinen tila pula-ajan pitkittyessä ja kärjistyessä oli käynyt sietämättömäksi, olisi annettava avustusta luonnossa, antoi Valtioneuvosto Tilastollisen Päätoimiston tehtäväksi kerätä tietoja kaikkien siviilivirkakuntaan kuuluvien vakinaisten virka- ja palvelusmiesten sekä pysyvästi sopimuksen perusteella valtion laitoksiin kiinnitettyjen virkailijoiden perhe- ja taloussuhteista. Koska valtion virkamiehet eivät silloisen elintarvepuutteen vallitessa tahtoneet tulla etuoikeutettuun asemaan muiden väestöryhmien edellä, ei mainittua ehdotusta koskaan ryhdytty toteuttamaan, vaan palattiin kalliinajanpalkanlisäysjärjestelmään, jolloin perheellisyuden nojalla suoritettavien maksujen yhteissumma arvioitiin esillä olevan kiertokyselyn avulla saatujen tilastotietojen nojalla. Mutta vaikka siten luovuttiinkin siitä suunnitelmasta, joka alkuaan aiheutti kiertokyselyn toimeenpanon, ehti se painaa leimansa kyselykaavakkeeseen vaikuttaen siten myös kertyneeseen aineistoon ja sen käsittelyyn.

Tarpeellisia tilastotietoja saadaksensa Päätoimisto lähetti kaavakkeet asianomaisille virkakunnille m. m. keskusvirastolle niitä itseään ja niiden alaisia virastoja ja laitoksia varten. Koska Päätoimistolla ei ollut mahdollisuutta tarkastaa saapuneen aineiston yksityiskohtia, saavat eri viranomaiset vastata heitä ja heidän alaisiaan viranhaltijoita koskevien tietojen oikeaperäisyydestä samoin kuin siitä, että vastauksissa ei ole jätetty joitakin viranhaltijoita huomioonottamatta. Viimemainitussa suhteessa Päätoimistossa valtiokalenterin avulla kyllä on koetettu tarkastaa aineistoa, ja siten saatukin eräät aukot täytetyiksi, mutta aineiston suurimpaan osaan nähden ei tätä tarkastusmahdollisuutta ole ollut olemassa.

Aineistoa käyteltäessä on pääpaino pantu viranhaltijoiden perhesuhteiden selvittämiseen. Siksi virkamies, jolla on ollut kaksi valtionvirkaa, on otettu huomioon vain päävirassaan, ja milloin mies ja vaimo kumpikin ovat valtionvirassa, on perhe otettu huomioon vain edellisen kohdalla. Tuloja valaiseva tilasto on siten tällaisten henkilöiden kohdalta tullut vähän harhaanviepä, kun toisesta virasta saadut tulot on jätetty syrjään, ja koska vaimon tuloja ei ole otettu huomioon perheen kohdalla vaan erikseen. Tämä menettely johtui tie-

tojen alkuperäisestä tarkoituksesta. Aineiston toisenlainen käsittely olisi sitäpaitsi vaatinut monta vertaa suurempaa työtä aiheuttamatta sanottavia muutoksia tuloksiin. Myöskään muiden sivutoimien tuottamia tuloja ei ole ollut mahdollisuutta ottaa huomioon. Siksi tulotilasto eräiltä osiltaan on harhaanvievä, etenkin koska valtionvirka toisinaan ei ole asianomaisen viranhaltijan päätoimena. Seurauksena yllämainitusta menettelystä on toiselta puolen se, että viranhaltijoiden luku toisissa virkakunnissa poikkeaa virka- ja palvelusmiesten todellisesta luvusta.

Seuraavassa esityksessä on viranhaltijat jaettu neljään ryhmään, nimitäin paitsi sukupuolen mukaan virkamiehiin ja palveluskuntaan, jolloin virastopulaiset on luettu edellisiin. Eräisiin yksityiskohtiin nähden on tätä jaoitusta tehtäessä saattanut tapahtua erehdyksiä, mutta suurin piirtein valaisevat tulokset näiden kahden ryhmän välisiä eroavaisuuksia.

Tutkimuksen laajuuden määräsi aikaisemmin mainittu Valtioneuvoston päätös.

Seuraavassa esityksessä on yleiskatsauksen saamiseksi yhdistetty pienehköt virastot ja laitokset suuremmiksi ryhmiksi, jotka käsittelyssä on rinnastettu suurten virkakuntien kanssa. Tutkimuksen käsittämät virastot, virkakunnat ja laitokset sekä niistä muodostetut ryhmät ovat seuraavat:

1. Valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot:
 - a. Valtioneuvosto.
 - b. Lainvalmistelukunta.
 - c. Korkein oikeus.
 - d. Korkein hallinto-oikeus.
2. Oikeuslaitos:
 - a. Hovioikeudet.
 - b. Kihlakunnantuomarit.
 - c. Maanjako-oikeudet.
3. Vankeinhoitolaitos.
4. Läänien virkakunnat:
 - a. Lääninhallitukset.
 - b. Kihlakuntien virkamiehet ja maalaispoliisit.
5. Kaupunkien poliisilaitokset.
6. Lääkintölaitos.
7. Suomen Pankki.
8. Tullilaitos.
9. Oppikoululaitos:
 - a. Kouluhallitus.
 - b. Alkeiskoulut (valtion).

10. Kansakoululaitos:
 - a. Seminaarit.
 - b. Kansakoulujen tarkastajat.
 - c. Kansakoulut.
 - d. Aistivalliskoulut, kasvatuslaitokset ja turvakodit.
11. Metsänhoitolaitos.
12. Asutustoimi.
13. Maanviljelyslaitos.
14. Maanmittaus- ja vakauslaitos.
15. Tie- ja vesirakennukset.
16. Valtionrautatiet.
17. Postilaitos.
18. Lennätinlaitos.
19. Merenkulkulaitos.
20. Kauppa- ja teollisuuslaitos:
 - a. Kauppa- ja teollisuushallitus.
 - b. Geologinen komissioni.
 - c. Teollisuuskoulut ja Tampereen teknillinen opisto.
 - d. Paloviina-asiain tarkastaja ja mallasjuomain tehdasmaisen valmistelun tarkastelu.
 - e. Kauppa- ja teollisuuskomissioni.
21. Valtiovarojen hoito- ja tarkastuslaitoksia:
 - a. Valtiokonttori.
 - b. Leimakonttori.
 - c. Rahapaja.
 - d. Yleinen revisionioikeus ja revisionikonttori.
 - e. Postisäästöpankki.
 - f. Säästöpankkien tarkastus ja panttilainauslaitosten tarkastaja:
22. Tutkimus- y. m. s. laitoksia:
 - a. Valtioarkisto.
 - b. Merentutkimuslaitos.
 - c. Muinaistieteellinen toimikunta.
 - d. Metsätieteellinen koelaitos.
 - e. Geodeettinen laitos.
 - f. Meteorologinen toimikunta.
 - g. Tilastollinen päätoimisto.
 - h. Kalastushallitus.
23. Yliopisto.
24. Teknillinen korkeakoulu.

25. Sosialilaitos:

- a. Sosialihallitus.
- b. Ammattientarkastajat.
- c. Valtion tapaturmalautakunta.
- d. Vakuutusneuvosto.

26. Yleisten rakennusten ylläilytys.

27. Muita laitoksia:

- a. Eduskunnan kanslia ja kirjasto sekä säätytalon hoitohenkilökunta.
 - b. Viralliset lehdet.
 - c. Entisen keisarillisen linnan hoitohenkilökunta.
 - d. Yleinen dispashööri.
 - e. Painoasiain ylläilytys.
-

I. Siviilivirkakunnan kokoonpano.

Ennenkuin käydään esittämään esilläolevan tutkimuksen varsinaisia tuloksia, on syytä luoda silmäys siviilivirkakunnan, sanan laajimmassa merkityksessä, kokoonpanoon kiertokyselyn tuottamien tulosten valossa. Viranhaltijoiden lukuun nähden pidettäköön tällöin mielessä johdannossa esitetyt huomautukset.

Siviilivirkakuntaan kuului kaikkiaan 32 699 viranhaltijaa. Niistä oli 15 828 virkamiehiä ja virastoapulaisia ja vähän suurempi osa eli 16 871 palveluskuntaan kuuluvia. Edellisistä oli miehiä 9 425 eli 59.5 % ja naisia 6 403 eli 40.5 %. Palveluskunta oli melkein läpeensä miespuolista, naisia siihen kuului vain 692 henkeä eli 4.1 %. Kaikista viranhaltijoista oli niinmuodoin 25 604 eli 78.3 % miehiä ja 7 095 eli 21.7 % naisia.

Virkakunnat ovat, kuten siv. 12 olevasta taulukosta, jossa viranhaltijat, jaettuina mies- ja naispuolisiin virkamiehiin ja mies- ja naispuoliseen palveluskuntaan, on ryhmitetty virkakunnan mukaan, ilmenee, hyvinkin erisuuruiset siitä huolimatta, että pienimmät laitokset ja virastot on yhdistetty ryhmiksi. Jos kaikki virkamiehet ja virastoapulaiset sekä palveluskunta otetaan huomioon, olivat valtionrautatiet suurimpana virkakuntana. Siihen kuului näet esilläolevan tilaston mukaan 10 273 henkeä. Lähinnä järjestyksessä seurasivat kansakoululaitos (6 453), postilaitos (2 588), kaupunkien poliisilaitokset (2 369) ja läänien virkakunnat (2 026) sekä kauempana tullilaitos (1 142), merenkululaitos (1 126), metsänhoitolaitos (1 031), oppikoulut (836), lennätinlaitos (777), vankeinhoitolaitos (658), lääkintölaite (566), valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot (437), maanmittaus- ja vakauslaitos (405), tie- ja vesirakennukset (405), kauppa- ja teollisuuslaitos (267), maanviljelyslaitos (238), oikeuslaitos (204) j. n. e.

Jos otetaan huomioon vain virkamiehiksi luetut, tulee järjestys osittain toiseksi. Virkamiesten ja virastoapulaisten lukuun nähden oli kansakoululaitos (6 145) ensimmäisellä sijalla valtionrautateiden (2 359) seurattessa toisella. Lähinnä järjestyksessä seurasivat postilaitos (1 607), oppikoulut (744), läänien virkakunnat (684) ja lennätinlaitos (594). Palveluskunnan lukuun nähden olivat valtionrautatiet ensimmäisellä sijalla (7 914). Lähinnä seurasivat kaupun-

kien poliisilaitokset (2 141), läänien virkakunnat (1 342), merenkulkulaitos (1 027), postilaitos (981), tullilaitos (863), metsänhoitolaitos (827) ja vankeinhoitolaitos (519).

Myöskin katsoen viranhaltijain sukupuoleen virkakunnat suuresti eroavat toisistaan. Ainoastaan kahdessa virkakunnassa oli naispuolisia virkamiehiä enemmän kuin miespuolisia, kaikissa muissa virkakunnissa — tai virkakuntaryhmissä — miespuoliset olivat enemmistönä. Nämä poikkeukset säännöstä ovat kansakoululaitos, jossa naispuolisia virkamiehiä oli 3 408, miespuolisia 2 737, ja postilaitos, jossa vastaavat luvut olivat 979 ja 628. Tuntuva määrä naisvirkailejoita palveli sitäpaitsi seuraavissa virkakunnissa: valtionrautateillä 518, oppikouluissa 259, läänien virkakunnissa 153, valtioneuvostossa ja korkeimmissa oikeusvirastoissa 140, lennätinlaitoksessa 116, tullilaitoksessa 107 sekä maanmittaus- ja vakauslaitoksessa 106. Toisissa näistä naisten luku oli tuntuva varsinaisten virkamiesten keskuudessa, mutta toisissa naiset suurimmalta osalta palvelivat virastoapalaisina. Teknillinen korkeakoulu on ainoa tässä tilastossa esiintyvä virkakunta, jossa ei ole ainoatakaan naispuolista virkamiestä.

Palveluskunnassa on naisten luku paljon pienempi. Enimmin naisia oli valtionrautateitten (219), kansakoululaitoksen (151) ja lääkintölaitoksen (147) palveluksessa. Sitävastoin oli olemassa kokonaista kymmenen virkakuntaa tai virastoryhmää, joiden palveluskuntaan ei kuulunut ainoatakaan naista.

II. Viranhaltijoiden perhesuhteet.

Siviilivirkakuntaan kuuluvilla viranhaltijoilla oli kiertokyselyn tulosten mukaan elätettävänäan kaikkiaan 63 816 omaista (vaimoja tai miehiä ja lapsia) sekä 9 007 kotipalvelijaa eli yhteensä 72 823 henkeä.¹⁾ Kaikessa laajuudessaan siviilivirkakunta näin ollen käsitti 105 522 henkeä, mikä vastaa runsaasti kolmea prosenttia maan koko väkiluvusta.

Keskimäärin tuli 100 viranhaltijaa kohden 223 elätettävää, niistä 195 omaisia ja 28 kotipalvelijoita. Eri viranhaltijaryhmiin nähden saadaan seuraavat luvut:

¹⁾ Omaisiin on tällöin luettu nekin aviovaimot, joilla itsellään oli valtionvirka. Koska osa heistä palveli siviilivirkakunnassa ja heidät siten tässä tilastossa on luettu sekä viranhaltijoihin että omaisiin, eivät näiden ryhmien keskinäistä lukusuhdetta valaisevat luvut ole aivan täsmällisiä eikä siviilivirkakuntaan kuuluvien henkilöiden kokonaislukukaan ole aivan oikea, vaan vähän liian suuri. Niiden viranhaltijoiden kokonaisluku, joiden aviovaimotkin olivat valtion palveluksessa, oli 1 145, mutta tietymätöntä on, moniko näistä palveli siviilivirkakunnassa, moniko muualla.

	Viranhaltijoita	Omaisia		Kotipalvelijoita	
		abs.	100 viranhaltijaa kohden	abs.	100 viranhaltijaa kohden
Virkamiehet: miesp.	9 425	20 429	217	6 138	65
naisp.	6 403	1 058	17	1 447	23
Palveluskunta: miesp.	16 179	41 892	259	1 412	9
naisp.	692	437	63	10	1
Kaikkiaan	32 699	63 816	195	9 007	28

Eri viranhaltijaryhmien väliset eroavaisuudet ovat erinomaisen suuret. Omaisia eli enimmäin palveluskuntaan kuuluvilla miehillä (259:100) ja sitä lähinnä virkamiehillä (217:100). Naispuolisilla palvelusmiehillä oli keskimäärin vain 63 omaista 100 viranhaltijaa kohden ja naispuolisilla virkamiehillä oli vieläkin vähemmän elätettäviä omaisia (17:100). Nämä luvut osoittavat siis selvästi toiselta puolen, että valtion palveluksessa olevilla naisilla yleensä on paljon vähemmän elätettäviä kuin miehillä, toiselta puolen, että virkamiehillä keskimäärin on pienemmät perheet kuin palvelusmiehillä. Mitä taas kotipalvelijoihin tulee, oli niitä, kuten edelläolevan taulukon viimeisestä sarakkeesta ilmenee, miehillä paljon enemmän kuin naisilla, virkamiehillä monta vertaa enemmän kuin palveluskunnalla.

Perhesuhteita valaisee yksityiskohtaisesti sivulla 8 oleva taulukko, jossa viranhaltijat, jaettuina yllämainittuihin neljään luokkaan, on ryhmitetty sen mukaan, oliko heillä vaimo (mies) ja montako lasta. Yhteenvedon mainitusta taulukosta antaa seuraava yhdistelmä:

	Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.
Ei vaimoa (miestä) eikä lapsia	2 980	5 857	4 466	508
Vaimo (mies), mutta ei lapsia	1 150	22	1 853	2
Vaimo (mies) ja lapsia	5 013	49	9 383	10
Ei vaimoa (miestä), mutta lapsia	282	475	477	172
Yhteensä	9 425	6 403	16 179	692
	%	%	%	%
Ei vaimoa (miestä) eikä lapsia	31.6	91.5	27.6	73.4
Vaimo (mies), mutta ei lapsia	12.2	0.3	11.5	0.3
Vaimo (mies) ja lapsia	53.1	0.8	57.9	1.5
Ei vaimoa (miestä), mutta lapsia	3.1	7.4	3.0	24.8
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0

Viranhaltijoita, joilla oli:	Absoluuttisesti				%			
	Virkamiehet		Palveluskunta		Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.
Ei vaimoa (miestä) eikä lapsia ...	2 980	5 857	4 466	508	31.6	91.5	27.6	73.4
Vaimo (mies) ilman lapsia	1 150	22	1 853	2	12.2	0.3	11.5	0.3
» » ja 1 lapsi	1 379	19	2 321	3	14.6	0.3	14.3	0.4
» » » 2 lasta	1 331	17	2 078	4	14.1	0.3	12.8	0.6
» » » 3 »	1 003	10	1 667	2	10.6	0.2	10.3	0.3
» » » 4 »	612	3	1 199	1	6.5	[0.04]	7.4	0.2
» » » 5 »	320	—	887	—	3.4	—	5.5	—
» » » 6 »	190	—	580	—	2.0	—	3.6	—
» » » 7 »	111	—	329	—	1.2	—	2.0	—
» » » 8 »	39	—	182	—	0.4	—	1.1	—
» » » 9 »	18	—	89	—	0.2	—	0.6	—
» » » 10 »	7	—	36	—	0.1	—	0.2	—
» » » yli 10 lasta	3	—	15	—	[0.03]	—	0.1	—
Ei vaimoa (miestä), mutta 1 lapsi	114	236	140	55	1.2	3.7	0.9	7.9
» » » » 2 lasta	65	132	122	55	0.7	2.1	0.7	7.9
» » » » 3 »	45	69	62	26	0.5	1.1	0.4	3.8
» » » » 4 »	25	18	65	24	0.3	0.3	0.4	3.5
» » » » 5 »	19	14	34	7	0.2	0.2	0.2	1.0
» » » » 6 »	6	3	29	5	0.1	[0.04]	0.2	0.7
» » » » 7 »	5	1	12	—	0.1	[0.01]	0.1	—
» » » » 8 »	1	—	7	—	[0.01]	—	0.1	—
» » » » 9 »	1	2	4	—	[0.01]	[0.03]	[0.04]	—
» » » » 10 »	1	—	1	—	[0.01]	—	[0.01]	—
» » » » yli 10 lasta	—	—	1	—	—	—	[0.01]	—
Kaikkiaan	9 425	6 403	16 179	692	100.0	100.0	100.0	100.0

Miesten ja naisten välillä on sekä palveluskuntaan että virkamiehistöön kuuluvien keskuudessa jyrkkä eroavaisuus. Suurin osa naisista, varsinkin virkamiehistöön kuuluvien ryhmässä, oli naimattomia — tai muuten perheettömiä. Lähinnä suurimpana ryhmänä ovat naisten keskuudessa lesket, joiden luku etenkin palveluskunnassa oli melko suuri. Miehistä oli enemmän kuin puolella vaimo ja lapsia ja muista melkoisella määrällä vaimo ilman lapsia. Naimattomia oli vajaa kolmasosa miespuolisista virkamiehistä mutta vain runsas neljäsosa palvelusmiehistä. Huomattavin eroavaisuus virkamiesten ja palvelusmiesten välillä on toiselta puolen se, että jälkimmäiset vähän yleisemmin olivat perheellisiä ja toiselta puolen se, että naimisissa olevista suhteellisesti useammalla pal-

velusmiehellä kuin virkamiehellä oli lapsia. Osittain nämä eroavaisuudet saattavat johtua eri ryhmien erilaisesta ikärakenteesta, mutta epäilemättä ne samalla valaisevat virkamiehistön ja palveluskunnan erilaista maailmankatso-
musta ja elintapaa.

Elätettävistä omaisista oli vaimoja 17 399, miehiä 83 ja lapsia 46 334. Nämä jakaantuivat virkamiesten ja palveluskunnan kesken siten, että edellisillä oli 6 163 vaimoa, 71 miestä ja 15 253 lasta, kun palvelusmiehillä taas oli 11 236 vaimoa, 12 miestä ja 31 081 lasta.

Kutakin 100 naimisissa olevaa viranhaltijaa kohden tuli keskimäärin 245 lasta. Jos taas laskee lasten luvun vain niiden viranhaltijain lukuun verrattuna, joilla oli lapsia, saadaan suhdeluvuksi 292. Vastaavat luvut erikseen niiltä, joilla oli vaimo (mies) ja lapsia, ja niiltä, joilla oli vain lapsia, olivat 297 ja 237.

Lasten keskimääräinen luku eri viranhaltijaryhmissä vaihtelee tietenkin suuresti. Tätä valaisevat allaolevat suhdeluvut, jotka ilmaisevat lasten keskimääräisen luvun 100 viranhaltijaa kohden:

	Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
Lapsia 100 naimisissa olevaa kohden	223	181	262	231
Lapsia 100 henkilöä kohden, joilla oli lapsia.	271	188	311	234
Lapsia 100 henkilöä' kohden, joilla oli vaimo (mies) ja lapsia.	271	194	312	210
Lapsia 100 henkilöä kohden, joilla oli vain lapsia	238	188	287	235

Ylläolevat suhdeluvut vahvistavat toiselta puolen sitä äsken esitettyä huomiota, että virkamiesten keskuudessa, mitä sekä miehiin että naisiin tulee, perheet keskimäärin olivat tuntuvasti pienemmät kuin palveluskuntaan kuuluvien piirissä. Toiselta puolen näistä lukusarjoista ilmenee, että niilläkin naispuolisilla viranhaltijoilla, joilla oli lapsia, keskimäärin oli pienempi perhe kuin vastaavilla miespuolisilla viranhaltijoilla.

Sivulla 8 olevan taulukon jälkimmäinen osa, joka esittää eri perhemuotojen lukuisuuden prosenttina kokonaisluvusta, valaisee tarkemmin lasten lukuisuutta eri viranhaltijaryhmissä. Jos kiinnittää huomion vain niihin viranhaltijoihin, joilla oli lapsia, ja ne ryhmitetään lasten luvun mukaan, saadaan seuraavat suhdeluvut:

	Lapsia:					
	1	2	3	4—5	6—7	8—
<i>Virkamiehet:</i>						
Miespuoliset, joilla oli vaimo	27.5	26.5	20.0	18.6	6.0	1.4
» » ei ollut vaimoa ..	40.4	23.1	15.9	15.6	3.9	1.1
Naispuoliset, » oli mies	38.8	34.7	20.4	6.1	—	—
» » ei ollut miestä ...	49.7	27.8	14.5	6.8	0.8	0.4
<i>Palvelusmiehet:</i>						
Miespuoliset, joilla oli vaimo	24.7	22.1	17.8	22.3	9.7	3.4
» » ei ollut vaimoa ..	29.4	25.6	13.0	20.7	8.6	2.7
Naispuoliset, » oli mies	30.0	40.0	20.0	10.0	—	—
» » ei ollut miestä ...	32.0	32.0	15.1	18.0	2.9	—
<i>Kaikki viranhaltijat keskimäärin</i>	<i>27.1</i>	<i>23.6</i>	<i>18.3</i>	<i>20.3</i>	<i>8.1</i>	<i>2.6</i>

Pieniä perheitä, joissa lapsia oli 1—3, oli suhteellisesti enimmäkseen naispuolisten virkamiesten (93.9 ja 92.0 %) ja sitä lähinnä naispuolisten palvelusmiesten keskuudessa (90.0 ja 79.1 %), tuntuvasti vähemmän miespuolisten virkamiesten keskuudessa (74.0 ja 79.4 %) ja vähimmin miespuolisten palvelusmiesten joukossa (64.6 ja 68.0 %). Suuret lapsilaumat, joissa oli vähintään 6 lasta, olivat sitävastoin yleisimmät juuri miespuolisten palvelusmiesten keskuudessa (13.1 ja 11.3 %). Myöskin miespuolisten virkamiesten keskuudessa niitä oli jonkin verran (7.4 ja 5.0 %), jotavastoin naispuolisilla viranhaltijoilla vain poikkeustapauksessa oli näin monta lasta.

Ylläesitettyt luvut koskevat, mikäli ei niitä ole annettu vastoin ohjeita, kaikkia viranhaltijain luona asuvia lapsia. Näistä on osa siinä asemassa, että ne jo pitävät huolta itsestään, taikka ainakin siinä iässä, että ne saattaisivat sen tehdä. Koska perheellisyyskalliinajanlisäystä oli suoritettava vain 18 vuotta nuoremmille lapsille, laskettiin erikseen näiden luku. Tulos osoittaa, että kaikista 46 334 lapsesta 39 551 eli 85.4 % oli 18 vuotta nuorempia. Kodissaan asui siis 6 783 mainittua ikää vanhempaa lasta. Virkamiehiä ja palveluskuntaa koskevat vastaavat luvut olivat 2 266 ja 4 517. Virkamiesten kodissa asuvista lapsista oli näinollen 14.9 % sellaisia, jotka jo olivat täyttäneet 18 vuotta, ja palvelusmiesten lapsiin nähden suhdeluku oli melkein sama eli 14.5. Eroavaisuuden pienuus on omansa herättämään huomiota, sillä olisi saattanut odottaa, että virkamiesten taloudellinen asema paljon useammin kuin palvelusmiesten olisi sallinut heidän pitää varttuneetkin lapsensa kotosalla.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että kyselykaavakeisiin tehtyjen merkintöjen mukaan kaikkiaan 143 niistä lapsista, jotka olivat täyttäneet 18 vuotta, oli työ- ja ansiokyvyttömiä.

Jos viranhaltijat ryhmitetään 18 vuotta nuorempien lasten luvun mukaan, saadaan tietenkin vähän toiset suhdeluvut kuin edellisellä sivulla esitetyt, lasten kokonaishuvun pohjalla lasketut luvut. Pienten perheiden suhteellinen luku tulee tietenkin vähän suuremmaksi ja suurten perheiden luku pienemmäksi kuin edellisellä tavalla laskettuna. Tätä valaisevat seuraavat lukusarjat, jotka osoittavat, miten virkamiehet ja palvelusmiehet erikseen sekä kaikki viranhaltijat yhteensä ryhmittäivät 18 vuotta nuorempien lasten luvun mukaan.

	Lapsia:					
	1	2	3	4—5	6—7	8—
Virkamiehet	33.2	27.8	18.8	15.9	4.0	0.3
Palvelusmiehet	27.9	23.9	18.2	20.8	7.5	1.7
Kaikki viranhaltijat	29.8	25.2	18.4	19.1	6.3	1.2

Siviilivirkakuntaan kuuluvien viranhaltijoiden elätettäviin henkilöihin on vielä luettava eräs ryhmä, jota edellisessä ei ole otettu huomioon. Moni saa näet kokonaan tai osaksi huolehtia vanhempiansa tai vaimonsa (miehensä) vanhemmista, jonkun veljen tai sisaren taikka kenties muun sukulaisen toimeentulosta. Kiertokyselyssä pyydettiin tietoa vain elätettävien vanhempien ja appivanhempien luvusta ja saatiin tulokseksi, että näitä kaikkiaan oli 3 680. Kutakin 100 viranhaltijaa kohden tuli siis n. 11 tähän luokkaan kuuluvaa elätettävää. Mitä viranhaltijoiden eri ryhmiin tulee, saadaan seuraavat luvut:

	Vanhempia ja appivanhempia	
	abs.	100 viranhaltijaa kohden
Virkamiehet: miehet	973	10
» naiset	758	12
Palveluskunta: miehet	1 911	12
» naiset	38	5

Huomautettakoon kuitenkin, että nämä luvut todennäköisesti ovat vähemmän luotettavat kuin muut kiertokyselyn tulokset.

Eri virkakuntiin kuuluvien viranhaltijain perhesuhteet eroavat tuntuvasti toisistaan. Tämä ilmenee yksityiskohtaisesti I taululitteestä, joka esittää viranhaltijain jakaantumista lasten luvun samoin kuin sen mukaan, oliko heillä vaimo (mies) vai eikö.

Yleiskäsityksen näistä seikoista saa siv. 12 olevasta yhdistelmästä, jossa viranhaltijain absoluuttisten lukujen rinnalla on esitetty heidän elättämiensä

Virkakunnat	Virkamiehet						Palveluskunta					
	Miehet			Naiset			Miehet			Naiset		
	Eliittäjiä	Omaisia	Kokopäiväisiä	Eliittäjiä	Omaisia	Kokopäiväisiä	Eliittäjiä	Omaisia	Kokopäiväisiä	Eliittäjiä	Omaisia	Kokopäiväisiä
1. Valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot	232	404	210	140	29	24	65	114	5	—	—	—
2. Oikeuslaitos	180	433	235	13	6	5	11	22	1	—	—	—
3. Vankeinhoitolaitos	95	213	58	44	4	7	454	1 095	12	65	11	1
4. Läänien virkakunnat	531	1 147	453	153	24	24	1 342	4 538	266	—	—	—
5. Kaupunkien poliisilaitokset	164	318	55	64	15	8	2 117	4 377	70	24	21	—
6. Lääkintölaitos	235	600	297	99	6	2	85	91	1 147	3	—	—
7. Suomen Pankki	58	109	55	53	5	14	37	93	5	—	—	—
8. Tullilaitos	172	329	118	107	9	19	860	1 940	64	3	—	—
9. Oppikoululaitos	485	1 172	392	259	59	111	74	223	17	18	16	3
10. Kansakoululaitos	2 737	7 409	1 650	3 408	561	847	157	464	17 151	82	4	—
11. Metsänhoitolaitos	159	375	168	45	13	15	821	3 491	147	6	3	—
12. Asutustoimi	21	45	20	6	—	—	7	38	2	—	—	—
13. Maanviljelyslaitos	181	428	129	40	8	7	10	18	2	7	—	—
14. Maanmittaus- ja vakauslaitos	287	757	239	106	30	11	12	30	2	—	—	—
15. Tie- ja vesirakennukset	265	580	154	24	9	8	115	326	15	1	—	1
16. Valtionrautatiet	1 841	2 944	859	518	73	70	7 695	19 647	559	219	268	—
17. Postilaitos	628	1 216	312	979	166	214	974	1 867	67	7	4	—
18. Lennätinlaitos	478	409	89	116	11	7	171	66	2	12	10	—
19. Merenkulkulaitos	81	205	58	18	—	4	1 015	3 078	141	12	12	1
20. Kauppa- ja teollisuuslaitos ..	133	272	110	88	6	6	42	64	4	4	—	—
21. Valtiovarain hoito ja tarkastuslaitoksia	40	77	37	34	7	6	6	16	2	—	—	—
22. Tutkimus- y. m. laitoksia ...	46	96	37	33	—	8	19	44	1	10	4	—
23. Yliopisto	264	638	301	14	4	9	57	162	6	5	3	—
24. Teknillinen korkeakoulu	38	96	35	—	—	—	13	37	1	—	—	—
25. Sosialilaitos	32	72	31	28	12	12	5	1	1	—	—	—
26. Yleisten rakennusten ylläpitys	25	62	24	9	1	5	2	6	—	—	—	—
27. Muita laitoksia	17	24	12	5	—	4	13	44	2	1	—	—
Yhteensä	9 425	20 429	6 138	6 403	1 058	1 447	16 179	41 892	1 412	692	437	10

Virkakunnat	Omaisista 100 viranhaltijaa kohden		Miesp. virkam., joilla:				Miesp. palvelusm., joilla:			
	miesp. virkam.	miesp. palvelusm.	ei ollut vaimoa eikä lapsia	oli vaimo, mutta ei lapsia	oli vaimo ja lapsia	oli vaimo, mutta ei vaimoa	oli vaimo, mutta ei lapsia	oli vaimo ja lapsia	oli vaimo ja lapsia, mutta ei vaimoa	
1. Valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot	174	175	37.9	12.5	47.1	2.5	41.6	10.8	44.6	3.0
2. Oikeuslaitos	241	200	23.3	12.2	63.3	1.2	36.3	—	36.4	27.3
3. Vankeinhoitolaite	224	241	32.6	9.5	53.8	4.1	26.9	11.5	60.4	1.2
4. Lääkien virkakunnat	216	323	27.7	14.9	53.4	4.0	17.5	10.3	69.1	3.1
5. Kaupunkien poliisilaitokset ..	193	207	36.6	15.9	43.9	3.6	35.5	12.7	49.4	2.4
6. Lääkintölaite	255	107	16.2	14.5	65.1	4.2	58.8	10.6	25.8	4.8
7. Suomen Pankki	188	251	36.2	10.3	51.8	1.7	18.9	21.7	56.7	2.7
8. Tullilaitos	191	226	34.3	14.0	49.4	2.3	30.2	12.0	54.2	3.6
9. Oppikoululaitos	242	301	22.5	13.2	60.6	3.7	12.2	20.3	58.2	9.3
10. Kansakoululaitos	271	296	23.4	9.8	63.2	3.6	15.3	12.1	64.4	8.2
11. Metsänhoitolaite	236	425	22.6	17.0	56.6	3.8	10.5	7.9	75.9	5.7
12. Asutustoimi	214	543	23.8	28.6	47.6	—	14.3	—	85.7	—
13. Maanviljelyslaitos	236	180	30.4	12.7	54.7	2.2	50.0	10.0	40.0	—
14. Maanmittaus- ja vakaustilaite	264	250	21.3	11.5	64.5	2.7	25.0	16.7	58.3	—
15. Tie- ja vesirakennukset	219	283	31.7	11.7	55.0	1.6	21.7	13.0	61.7	3.6
16. Valtionrautatiet	160	255	41.8	12.8	43.3	2.1	26.9	11.5	59.2	2.4
17. Postilaitos	194	192	42.5	12.4	40.9	4.2	37.5	14.4	45.7	2.4
18. Lennätinlaitos	86	39	63.0	13.0	22.2	1.8	81.3	8.8	7.6	2.3
19. Merenkulkulaitos	253	303	13.6	18.5	63.0	4.9	24.1	9.0	62.8	4.1
20. Kauppa- ja teollisuuslaitos ..	205	152	30.8	16.5	49.0	3.7	45.2	16.7	35.7	2.4
21. Valtiovarain hoito ja tarkastuslaitoksia	193	267	30.0	12.5	55.0	2.5	33.3	—	66.7	—
22. Tutkimus- y. m. laitoksia ...	209	232	28.2	13.0	58.8	—	15.8	31.6	47.3	5.3
23. Yliopisto	242	284	24.6	11.4	63.2	0.8	17.5	7.0	73.7	1.8
24. Teknillinen korkeakoulu	250	285	23.7	5.3	65.8	5.2	7.7	—	92.3	—
25. Sosialilaitos	225	20	18.8	12.5	68.7	—	80.0	20.0	—	—
26. Yleisten rakennusten ylläpitys	248	300	8.0	16.0	68.0	8.0	50.0	—	50.0	—
27. Muuta laitoksia	141	338	35.3	29.4	29.4	5.9	7.7	15.4	76.9	—
Kaikki	217	259	31.6	12.2	53.1	3.1	27.6	11.5	57.9	3.0

sekä omaisten että kotipalvelijain luvut. Omaisten keskimääräinen luku viranhaltijaa kohden eri virkakunnissa selviää siv. 13 olevan taulukon edellisestä osastosta. Jälkimmäinen osasto valaisee viranhaltijain jakaantumista neljään luokkaan sen mukaan, öliko heillä vaimo ilman lapsia, vaimo ja lapsia, lapsia ilman vaimoa vai eikö kumpiakaan. Vertailu on rajoitettu miespuolisiin virkamiehiin ja palvelusmiehiin, koska naispuolisten viranhaltijain luku useimmissa virkakunnissa on niin pieni, ettei vastaavilla suhdeluilla ole sanottavaa arvoa.

Omaisten luku 100 viranhaltijaa kohden vaihteli virkamiesten keskuudessa 271 ja 86 välillä. Huippua edusti kansakoululaitos, jota lähinnä seurasivat maanmittaus- ja vakauslaitos (264), lääkintölaitos (255), merenkulkulaitos (253) ja teknillinen korkeakoulu (250). Pienin oli omaisten keskimääräinen luku lennätinlaitoksessa palvelevien virkamiesten keskuudessa. Lähinnä seurasivat »muut laitokset» (141), valtionrautatiet (160), valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot (174), Suomen Pankki (188) ja tullilaitos (191).

Palvelusmiehiin nähden oli erotus äärimmäisyyksien välillä vieläkin suurempi. Huippulukua edusti asutustoimi (543). Jos tätä suhdelukua palvelusmiesten absoluuttisen luvun pienuuden-takia katsotaan satunnaisesti, oli ensimmäisellä sijalla metsänhoitolaitos (425), minkä jälkeen seurasivat »muut laitokset» (338), läänien virkakunnat (323), merenkulkulaitos (303), oppikoululaitos (301) ja yleisten rakennusten ylihallitus (300). Vähimmin omaisia oli niillä palvelusmiehillä, jotka palvelivat sosialilaitoksessa (20), lennätinlaitoksessa (39), lääkintölaitoksessa (107) sekä kauppa- ja teollisuuslaitoksessa (152).

Jos tarkastaa viranhaltijain ryhmittymistä perhesuhteiden mukaan, saattaa puheenaolevassa taulukossa esitettyjen lukusarjojen nojalla tehdä seuraavat huomiot.

Virkamiehiä, joilla ei ollut vaimoa eikä lapsia, oli, prosenttina saman virkakunnan kaikista virkamiehistä, enimmäkseen lennätinlaitoksessa (63.0 %). Lähinnä seurasivat postilaitos (42.5), valtionrautatiet (41.8), valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot (37.9), poliisilaitokset (36.6), Suomen Pankki (36.2), »muut laitokset» (35.3), tullilaitos (34.3) ja vankeinhoitolaitos (32.6). Suhteellisesti pienin oli näiden, enimmäkseen naimattomien, osittain myös lapsettomien leskien luku yleisten rakennusten ylihallituksessa (8.0 %), merenkulkulaitoksessa (13.6), lääkintölaitoksessa (16.2) ja sosialilaitoksessa (18.8).

Naimisissa olevien, mutta lapsettomien virkamiesten suhteellinen luku oli suurin »muissa laitoksissa» (29.4 %) ja asutustoimessa (28.6 %), jotka huomattavasti eroavat muista. Lähinnä seurasivat, hyvän matkan päässä, merenkulkulaitos (18.5), metsänhoitolaitos (17.0) sekä kauppa- ja teollisuuslaitos (16.5). Päinvastaista äärimmäisyyttä edustivat teknillinen korkeakoulu (5.3 %), vankeinhoitolaitos (9.5) ja kansakoululaitos (9.8).

Myös niiden virkamiesten suhteellinen luku, joilla oli sekä vaimo että lapsia, vaihteli tuntuvasti. Enimmin niitä oli sosialilaitoksessa (68.7 %), yleisten rakennusten ylihallituksessa (68.0), teknillisessä korkeakoulussa (65.8), lääkintölaitoksessa (65.1), maanmittaus- ja vakauslaitoksessa (64.5), oikeuslaitoksessa (63.3), kansakoululaitoksessa (63.2), yliopistossa (63.2) ja merenkulkulaitoksessa (63.0). Pienin oli niiden suhteellinen lukuisuus lennätinlaitoksessa (22.2 %) ja »muissa laitoksissa» (29.4). Lähinnä, mutta hyvän matkan päässä, seurasivat postilaitos (40.9), valtionrautatiet (43.3) ja poliisilaitokset (43.9).

Vähemmän mielenkiintoa herättää tässä yhteydessä niiden virkamiesten luku, joilla oli lapsia, mutta ei vaimoa. Muutama pieni virkakunta oli kokonaan vailla tämän luokan virkamiehiä, joita taas eräissä toisissa pienissä virkakunnissa oli erikoisen paljon. Todennäköiseltä näyttääkin, että nämä suhdeluvut, joiden suuruus lähinnä riippuu viranhaltijain vaimojen kuolleisuudesta, ovat enemmän kuin muut alttiit satunnaisuuksien vaikutuksille.

Koska palvelusmiesten luku eräissä virkakunnissa on aivan vähäinen, joten satunnaisuudet saattavat vaikuttaa paljon enemmän kuin ylläesitettyjen virkamiesten perhesuhteita valaiseviin lukuihin, otetaan seuraavassa huomioon ainoastaan ne virkakunnat, joissa palvelusmiehiä palveli vähintään parikymmentä. Täten menetellen voidaan tehdä seuraavat huomiot.

Ilman vaimoa ja lapsia olevien palvelusmiesten luku oli suhteellisesti suurin lennätinlaitoksessa (81.3 %). Missään muussa virkakunnassa ei ollut läheskään näin paljon naimattomia. Lähinnä seurasivat lääkintölaitos (58.8), kauppa- ja teollisuuslaitos (45.2), valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot (41.6) sekä postilaitos (37.5). Päinvastaista äärimmäisyyttä edustivat metsänhoitolaitos (10.5), oppikoululaitos (12.2), kansakoululaitos (15.3) ja läänien virkakunnat (17.5).

Mitä lapsettomiin naimisissaoleviin palvelusmiehiin tulee, oli niiden suhteellinen luku suurin Suomen Pankissa (21.7 %). Lähinnä seurasivat oppikoululaitos (20.3) sekä kauppa- ja teollisuuslaitos (16.7). Vähimmin oli tämän ryhmän palvelusmiehiä yliopistossa (7.0), metsänhoitolaitoksessa (7.9), lennätinlaitoksessa (8.8) ja merenkulkulaitoksessa (9.0).

Niiden palvelusmiesten suhteelliseen lukuun nähden, joilla oli sekä vaimo että lapsia, oli hyvin suuria eroavaisuuksia olemassa. Runsaimmin tämä ryhmä oli edustettuna metsänhoitolaitoksessa (75.9 %), yliopistossa (73.7), läänien virkakunnissa (69.1), kansakoululaitoksessa (64.4) ja merenkulkulaitoksessa (62.8), heikoimmin taas lennätinlaitoksessa, jossa ryhmään kuuluvien suhdeluku oli noin kymmenesosa metsänhoitolaitoksen suhdeluvusta eli 7.6 %, ja sitä lähinnä lääkintölaitoksessa (25.8) sekä kauppa- ja teollisuuslaitoksessa (35.7).

Samaten kuin virkamiehistä niin palvelusmiehistäkin vain harvat kuuluivat neljänteen ryhmään, joka tässä on vailla erikoisempaa mielekiintoa.

Edellisessä esitetyt eroavaisuudet johtuvat useastakin seikasta. Osin ne kyllä on vietävä kaikenlaisten sattumien laskuun, mutta varma on toiselta puolen, että ne osin johtuvat pysyväisesti vaikuttavista syistä. Näitä saattavat olla erilaiset palkkaedut, viranhaltijain keski-ikässä ilmenevät eroavaisuudet, jotkin viranhoitoon liittyvät erikoiset edut tai haitat taikka viranhoidosta johtuvat olosuhteet. Näiden seikkojen selvittäminen on tässä yhteydessä mahdotonta.

Koska ammatti eräissä suhteissa antaa leimansa, paitsi sen harjoittajille, myös näiden perheenjäsenille, saattaa olla mielenkiintoista tarkastaa, miten suuri oli se henkilöiden kokonaisluku, joka sai toimeentulonsa valtion eri virkakunnista.

Suurimpana virkakuntana olivat valtionrautatiet, joihin esilläolevan tutkimuksen mukaan kaikkiaan kuului 34 693 henkeä eli siis lähes kolmasosa koko siviilivirkakunnasta. Toisena järjestyksessä seurasi kansakoululaitos, johon kuului melkein puolta pienempi henkilöluku eli kaikkiaan 17 487 henkeä. Järjestyksessä seurasivat sitten läänien virkakunnat (8 478 henkeä), kaupunkien poliisilaitokset (7 233), postilaitos (6 434), metsänhoitolaitos (5 243), merenkululaitos (4 625), tullilaitos (3 621), oppikoululaitos (2 829) ja vankeinhoitolaitos (2 059). Enemmän kuin tuhat henkeä kuului sitäpaitsi kuhunkin seuraavista virkakunnista: lääkintölaitos, tie- ja vesirakennukset, maanmittaus- ja vakauslaitos, yliopisto, lennätinlaitos sekä valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot.

III. Virkatulot.

Kyselykaavan otsikossa oli määräys, että virkatuloihin oli luettava kaikki virkaan liittyvät tulot, siis paitsi vakinaista palkkaa ja palkkiota myös viime vuoden lopussa kannetut kalliinajanlisäykset sekä toimitusmaksut y. m. s., milloin niitä oli olemassa. Onko kaikissa yksityistapauksissa noudatettu tätä ohjetta, sitä ei Päätoimiston ole ollut mahdollista tarkastaa, mutta joskin esim. sporttelit osaksi olisi jätetty pois, antaa seuraava tilasto joka tapauksessa valaisevan kuvan valtion palveluksessa olevien viranhaltijain tulosuhteista.

Erisuuruisten kuukausitulojen yleisyyttä valaisevat seuraavan taulukon lukusarjat.

Kunkantisten virkatulojen määrä	Absoluuttisesti				%			
	Virkamiehet		Palveluskunta		Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
— 100 mk	358	448	722	236	3.9	7.0	4.5	34.1
101— 200 »	249	334	422	142	2.7	5.2	2.6	20.5
201— 300 »	1 008	1 667	720	141	10.7	26.0	4.4	20.4
301— 400 »	1 225	1 160	2 259	126	13.0	18.1	14.0	18.2
401— 500 »	1 031	1 564	5 080	43	10.9	24.4	31.4	6.2
501— 600 »	1 133	682	3 608	4	12.0	10.7	22.3	0.6
601— 700 »	1 262	321	2 071	—	13.4	5.0	12.8	—
701— 800 »	900	161	1 003	—	9.6	2.5	6.2	—
801— 900 »	700	45	257	—	7.4	0.7	1.6	—
901—1,000 »	510	10	32	—	5.4	0.2	0.2	—
1,001—1,200 »	521	10	5	—	5.5	0.2	[0.03]	—
1,201—1,400 »	287	—	—	—	3.1	—	—	—
1,401—1,600 »	145	1	—	—	1.5	[0.01]	—	—
1,601—1,800 »	31	—	—	—	0.3	—	—	—
1,801—2,000 »	23	—	—	—	0.2	—	—	—
2,001—2,500 »	35	—	—	—	0.4	—	—	—
2,501—3,000 »	3	—	—	—	[0.03]	—	—	—
3,001— »	4	—	—	—	[0.04]	—	—	—
Yhteensä	9 425	6 403	16 179	692	100.0	100.0	100.0	100.0

Kuten ylläolevista lukusarjoista ilmenee, vaihtelevat viranhaltijain virkatulot erinomaisen paljon. Kun toiset saavat tyytyä sataa markkaa pienempiin palkkoihin, nousevat muutaman, tosin harvan, valitun kuukausipalkkaus 5 000:kin markkaan. Ilmeistä on, että alimpiin palkkaluokkiin kuuluvat eivät elä valtiolta saamallaan tuloilla, vaan että he saavat varsinaisen toimeentulonsa muualta. Näihin luokkiin kuuluu m. m. melkoinen määrä maaseudun postinhoitajia, joista usea on maanviljelijä, henkilöitä, joilla on jokunen viikkotunti kansakoulussa, sekä metsänvartioita, jotka saavat toimeentulonsa maapalstastaan. Vielä kuuluvat yliopiston palkattomat dosentit alimpaan ryhmään. Edelleen on muistettava, että jotkut henkilöt hoitavat rinnan kahta tai useampaaakin valtionvirkaa ja että muista kuin päävirasta saatuja tuloja ei tässä ole otettu huomioon. Kaikkein suurimmat palkat on erinäisten väli aikaisten laitosten, kuten kauppa- ja teollisuuskomissionin, johtajilla.

Koska tuloluokkien suurilukuisuuden takia on vaikeata saada yleiskäsitystä puheenaolevista seikoista, yhdistetään alempana tuloluokat viideksi ryhmäksi. Tällöin saadaan seuraavat luvut:

Kuukautisten virkatulojen määrä	Absoluuttisesti				%			
	Virkamiehet		Palveluskunta		Virkamiehet		Palveluskunta	
	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.
— 200 mk	607	782	1 144	378	6.6	12.2	7.1	54.6
201— 400 »	2 233	2 827	2 979	267	23.7	44.1	18.4	38.6
401— 800 »	4 326	2 728	11 762	47	45.9	42.6	72.7	6.8
801—1,200 »	1 731	65	294	—	18.3	1.1	1.8	—
1,201— »	528	1	—	—	5.5	[0.01]	—	—
Yhteensä:	9 425	6 403	16 179	692	100.0	100.0	100.0	100.0

Miespuolinen virkamiehistö oli runsaimmin edustettuna 401—800 markan tuloluokassa, mutta myös 201—400:n ja 801—1 200 markan tulot olivat sangen yleiset. Naispuolisista virkamiehistä kuului enemmän kuin kaksi viidesosaa 201—400:n ja 401—800 markan tuloluokkaan kumpaankin. Melkoisella määrällä oli myös 200 markkaa pienemmät tulot, jotavastoin vain harvat saavuttivat 800 markkaa suurempia kuukausituloja. Miespuolisten palvelusmiesten tulot olivat niinkään enimmäkseen 200 ja 800 markan välillä, eroten kuitenkin sikäli edellämäinryhmän tuloista, että useimmilla oli 400 markkaa suuremmat tulot. Vähätuloisimmat olivat naispuoliset palvelusmiehet, joista enemmän kuin puolet sai tyytyä 200 markkaan tai sitä pienempiin tuloihin. Heistä vain pieni osa sai 400 markkaa suurempia tuloja.

Huomautettakoon vielä, että 1 200 markkaa suurempia tuloja ei ollut muilla kuin miespuolisilla virkamiehillä. Poikkeuksena on yksi naispuolinen virkamies, jonka tulot olivat 1 401—1 600 markan luokassa. Palvelusmiehistä ei yksikään saanut 1 200 markkaa suurempia tuloja ja naispuolisista ei ainoakaan saanut edes 600 markkaa suurempia virkatuloja kuukaudessa.

Koska keskiluvut ovat omansa helpottamaan vertailua, on seuraavassa laskettu eri viranhaltijaryhmiin kuuluvien viranhaltijain keskimääräiset kuukausitulot. Jos edellyttää, että kunkin tuloluokan keskitulot olivat luokan alaja ylärajan keskivälillä, siis 50, 150, 250 markkaa j. n. e., ja että kaikki ne, joiden tulot olivat 2 500 markkaa suuremmat, keskimäärin saivat 3 000 markan kuukausitulot, saadaan seuraavat luvut. Suurimmat keskimääräiset virkatulot, 611 markkaa, oli, kuten sopii odottaa, miespuolisilla virkamiehillä. Toisella sijalla seurasi miespuolinen palveluskunta, joka keskimäärin nautti 476 markan tulot kuukaudessa. Naisten saamat keskitulot olivat melkoista pienemmät, virkamiehistöön luettujen 369 markkaa ja palveluskuntaan kuuluvien vielä pienemmät eli 194 markkaa.

Eri virkakuntiin kuuluvat viranhaltijat ryhmittivät osittain hyvinkin eri tavalla virkatulojen suuruuden mukaan. Nämä eroavaisuudet käyvät yksityiskohtaisesti ilmi II taululiitteestä, jossa viranhaltijat tavallisuuden mukaan on jaettu virkamiehiin ja palveluskuntaan sekä miehiin ja naisiin. Suhdeluvuin esitetään samat seikat hiukan tyypistetyssä muodossa seuraavilla sivuilla olevissa taulukoissa. Näitä lukuja verrattaessa on muistettava, että henkilöluku toisissa virkakunnissa on niin pieni, että niitä koskeville suhdeluvuille ei voi antaa samaa arvoa kuin suurilla virkakuntia koskeville luvuille. Niistä eroavaisuuksista, jotka ilmenevät näistä tauluista, on syytä kiinnittää huomiota seuraaviin.

Mitä ensiksikin miespuolisiin virkamiehiin tulee, ilmenee puheenaolevista lukusarjoista, että pienipalkkaisia viranhaltijoita, joilla oli enintään 200 markan virkatulot, oli suhteellisen paljon postilaitoksen, yliopiston, teknillisen korkeakoulun, metsänhoitolaitoksen, sosialilaitoksen, kauppa- ja teollisuuslaitoksen, maanmittaus- ja vakaustilaitoksen sekä lääkintölaitoksen palveluksessa. Näissä laitoksissa on niinmuodoin melkoinen määrä sellaisia virkoja, jotka eivät ole haltijainsa varsinaisena tulolähteenä. Monessa virkakunnassa ei ollut ainoatakaan näin pientä palkkaa nauttivaa virkamiestä. Myöskin seuraavaan kahteen tuloluokkaan (201—400 markan) nähden on samanlaisia eroavaisuuksia olemassa. Kun kansakoulunopettajien enemmistö (64.5 %) kuului näihin luokkiin, ei Suomen Pankissa, metsänhoitolaitoksessa, asutustoimessa, lennätinlaitoksessa eikä yleisten rakennusten ylläpidossa palvelleet ainoatakaan näihin tuloluokkiin kuuluvaa virkamiestä. Keskisuuret tulot olivat yleensä tavallisimmat. Niinpä ilmenee puheenaolevasta taulukosta, että useissa virkakunnissa enemmän kuin puolet miespuolisista virkamiehistä nautti 401—800 markan kuukausitulot. Tällaisia olivat lennätinlaitos, läänien virkakunnat, poliisilaitokset, vankeinhoitolaitos, valtionrautatiet, tullilaitos, maanviljelyslaitos sekä tie- ja vesirakennukset. Eräissä virkakunnissa olivat vieläkin suuremmat tulot yleisimmät. Niinpä enemmän kuin puolet seuraavien virkakuntien kaikista miespuolisista virkamiehistä nautti 800 markkaa suuremmat kuukautiset virkatulot, nimittäin: valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot, oikeuslaitos, Suomen Pankki, oppikoululaitos, asutustoimi, kauppa- ja teollisuuslaitos, valtiovarojen hoito- ja tarkastuslaitokset, teknillinen korkeakoulu ja yleisten rakennusten ylläpito. Mitä erikoisesti tulee suuriin tuloihin, mainittakoon, että 1,200 markkaa suuremmat tulot olivat yleisimmät seuraavissa virkakunnissa: oikeuslaitos, jossa tällaisia virkamiehiä oli 44.9 %, valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot (44.3), teknillinen korkeakoulu (34.2), Suomen Pankki (24.1), kauppa- ja teollisuuslaitos (21.8) sekä oppikoululaitos (20.6). Suhteellisesti pienin oli ylimpiin palkkaluokkiin kuuluvien virkamiesten luku seuraavissa virkakunnissa: lennätinlaitos (0.2 %), kansakoululaitos (0.3), postilaitos (1.0), valtionrautatiet (1.6) ja maanviljelyslaitos (1.7).

Virkamiehet, ryhmitettyinä kuukau-

Virkakunnat	Miespuoliset										
	—100	101—200	201—300	301—400	401—500	501—600	601—700	701—800	801—900	901—1,000	1,001—1,200
1. Valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot	—	—	0.4	4.8	1.7	7.3	2.6	9.1	4.7	13.4	11.6
2. Oikeuslaitos	—	—	0.6	—	2.8	3.3	3.3	2.8	13.4	16.7	12.2
3. Vankeinhoitolaitos	1.0	1.0	2.1	13.7	25.3	21.1	11.6	12.6	3.2	2.1	3.2
4. Läänien virkakunnat	0.2	0.2	0.2	3.2	9.4	17.3	34.5	16.8	10.5	2.5	2.8
5. Kaupunkien poliisilaitokset ..	—	—	2.4	4.3	6.7	22.6	39.6	7.9	5.0	6.0	1.2
6. Lääkintölaitos	5.1	2.6	3.8	10.6	8.5	12.8	14.0	8.5	10.2	14.5	6.4
7. Suomen Pankki	—	—	—	—	—	17.3	8.6	12.1	10.3	15.5	12.1
8. Tullilaitos	—	—	0.6	3.5	1.2	20.3	23.2	23.3	11.6	9.3	3.5
9. Oppikoululaitos	1.2	4.5	3.3	2.5	2.5	3.1	4.3	5.4	10.1	15.9	26.6
10. Kansakoululaitos	3.6	2.4	28.8	35.7	11.3	7.1	4.9	2.6	1.5	0.8	1.0
11. Metsänhoitolaitos	8.8	1.9	—	—	1.9	4.4	13.8	20.1	30.2	6.3	9.5
12. Asutustoimi	—	—	—	—	—	4.8	9.5	33.3	28.6	4.8	14.2
13. Maanviljelyslaitos	—	1.7	5.0	12.1	17.7	22.6	14.9	11.0	2.8	4.4	6.1
14. Maanmittaus- ja vakauslaitos	1.0	7.3	15.0	12.2	8.7	6.3	14.3	10.8	8.4	7.7	5.2
15. Tie- ja vesirakennukset	—	—	0.8	2.6	10.2	13.2	22.6	15.1	7.9	5.7	12.1
16. Valtionrautatiet	—	1.1	5.7	1.7	17.8	16.8	17.2	16.6	12.5	4.3	4.7
17. Postilaitos	26.1	14.3	1.6	4.0	20.1	8.9	6.7	4.5	5.7	5.7	1.4
18. Lennätinlaitos	—	—	—	—	0.8	33.9	42.5	14.6	2.5	4.2	1.3
19. Merenkulkulaitos	—	1.2	1.2	3.7	13.6	7.4	9.9	22.3	13.6	14.8	9.9
20. Kauppa- ja teollisuuslaitos ..	5.3	3.8	3.8	0.7	2.2	5.3	6.8	9.8	12.0	13.5	15.0
21. Valtiovarain hoito- ja tarkas- tuslaitoksia	—	—	—	7.5	—	—	12.5	10.0	17.5	17.5	27.5
22. Tutkimus- y. m. laitoksia ..	2.2	—	—	4.3	4.3	17.4	8.7	15.2	10.9	15.2	10.9
23. Yliopisto	18.6	1.1	2.3	8.7	10.2	6.1	3.4	4.6	8.3	6.4	12.1
24. Teknillinen korkeakoulu	5.3	10.5	2.6	7.9	7.9	2.6	2.6	—	5.3	5.3	15.8
25. Sosiaalilaitos	3.1	6.3	3.1	3.1	—	15.6	18.7	6.3	6.3	18.7	12.5
26. Yleisten rakennusten yllihalli- tus	—	—	—	—	—	12.0	—	20.0	36.0	16.0	8.0
27. Muita laitoksia	—	5.9	11.7	5.9	17.6	5.9	11.7	5.9	5.9	5.9	11.8
Kaikki	3.8	2.7	10.7	13.1	10.9	12.0	13.4	9.6	7.4	5.4	5.5

tisten virkatulojen mukaan. %.

				Naispuoliset														
1,501— 1,600	1,601— 2,000	2,001— 2,500	Yh- teensä	— 100	101— 200	201— 300	301— 400	401— 500	501— 600	601— 700	701— 800	801— 900	901— 1,000	1,001— 1,200	1,201— 1,600	1,601— 2,000	2,001— 2,500	Yh- teensä
26.8	6.0	11.5	100	—	—	2.9	8.6	70.7	10.7	6.4	—	—	0.7	—	—	—	—	100
38.8	4.4	1.7	100	—	—	38.5	7.7	53.8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
3.1	—	—	100	—	4.5	13.6	54.6	25.0	2.3	—	—	—	—	—	—	—	—	100
1.5	0.9	—	100	—	0.7	1.2	37.3	42.5	17.6	0.7	—	—	—	—	—	—	—	100
3.7	0.6	—	100	—	4.7	4.7	28.1	48.4	12.5	1.6	—	—	—	—	—	—	—	100
3.0	—	—	100	—	63.7	17.2	4.0	11.1	4.0	—	—	—	—	—	—	—	—	100
17.2	5.2	1.7	100	1.9	—	1.9	9.4	58.5	18.9	9.4	—	—	—	—	—	—	—	100
2.3	1.2	—	100	—	—	9.3	13.1	58.9	12.2	2.8	3.7	—	—	—	—	—	—	100
19.8	0.8	—	100	3.1	8.5	12.0	8.1	21.6	11.6	17.4	7.3	3.5	2.7	3.8	0.4	—	—	100
0.3	—	—	100	10.3	3.8	38.4	21.5	14.1	9.0	2.5	0.2	0.1	0.1	—	—	—	—	100
3.1	—	—	100	6.7	—	—	6.7	60.0	24.4	—	2.2	—	—	—	—	—	—	100
4.8	—	—	100	—	—	—	—	100.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
1.7	—	—	100	2.5	—	5.0	7.5	62.5	17.5	2.5	2.5	—	—	—	—	—	—	100
2.8	—	0.3	100	—	—	—	39.6	47.2	13.2	—	—	—	—	—	—	—	—	100
7.9	1.9	—	100	—	—	—	4.2	62.5	29.1	4.2	—	—	—	—	—	—	—	100
1.4	0.1	0.1	100	0.2	2.5	11.0	2.7	29.1	6.2	22.4	20.5	5.4	—	—	—	—	—	100
0.8	0.2	—	100	7.9	9.9	20.9	19.3	28.9	9.3	2.1	1.3	0.4	—	—	—	—	—	100
0.2	—	—	100	—	—	—	—	7.8	67.2	20.7	4.3	—	—	—	—	—	—	100
1.2	1.2	—	100	—	—	11.1	—	83.3	5.6	—	—	—	—	—	—	—	—	100
9.0	6.0	6.8	100	2.3	—	2.3	14.8	64.7	14.8	1.1	—	—	—	—	—	—	—	100
7.5	—	—	100	—	—	—	5.9	73.5	17.7	2.9	—	—	—	—	—	—	—	100
10.9	—	—	100	—	3.0	30.3	—	57.6	3.1	3.0	—	3.0	—	—	—	—	—	100
17.8	0.4	—	100	21.4	7.1	7.2	21.4	14.3	—	28.6	—	—	—	—	—	—	—	100
34.2	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
6.3	—	—	100	—	3.6	7.1	—	57.2	10.7	10.7	7.1	3.6	—	—	—	—	—	100
8.0	—	—	100	—	—	—	—	66.7	22.2	11.1	—	—	—	—	—	—	—	100
11.8	—	—	100	—	—	—	20.0	40.0	—	20.0	20.0	—	—	—	—	—	—	100
4.6	0.5	0.4	100	7.0	5.2	26.0	18.1	24.4	10.7	5.0	2.5	0.7	0.2	0.2	[0.01]	—	—	100

Virkakunnat	Miespuoliset									
	—100	101—200	201—300	301—400	401—500	501—600	601—700	701—800	801—900	901—1,000
1. Valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot	—	9.2	13.8	3.1	38.5	35.4	—	—	—	—
2. Oikeuslaitos	—	27.3	18.2	45.4	—	9.1	—	—	—	—
3. Vankeinhoitolaitos	—	0.2	0.7	3.5	85.9	9.5	0.2	—	—	—
4. Läänien virkakunnat	0.4	2.7	13.3	44.6	27.2	8.5	1.9	0.4	0.8	0.1
5. Kaupunkien poliisilaitokset ..	—	0.1	—	3.2	42.9	41.4	12.2	0.2	—	—
6. Lääkintölaitos	8.2	67.1	15.3	7.1	2.3	—	—	—	—	—
7. Suomen Pankki	2.7	—	13.5	10.8	48.7	21.6	2.7	—	—	—
8. Tullilaitos	—	0.3	3.3	21.3	41.0	21.7	7.8	1.1	1.7	1.3
9. Oppikoululaitos	—	1.4	71.6	18.9	5.4	2.7	—	—	—	—
10. Kansakoululaitos	1.9	3.8	43.3	33.8	12.8	3.2	0.6	—	0.6	—
11. Metsänhoitolaitos	78.7	5.0	0.7	6.6	8.6	0.4	—	—	—	—
12. Asutustoimi	85.7	—	—	14.3	—	—	—	—	—	—
13. Maanviljelyslaitos	—	—	40.0	20.0	30.0	—	—	10.0	—	—
14. Maanmittaus- ja vakauslaitos	—	—	16.7	66.6	16.7	—	—	—	—	—
15. Tie- ja vesirakennukset	—	—	23.5	44.3	9.6	20.0	1.7	0.9	—	—
16. Valtionrautatiet	0.1	0.5	0.4	8.0	28.7	25.1	21.8	12.3	2.9	0.2
17. Postilaitos	4.4	2.2	1.3	8.6	42.7	38.0	2.7	0.1	—	—
18. Lentätinlaitos	—	0.6	1.7	8.2	88.9	0.6	—	—	—	—
19. Merenkulkulaitos	0.5	20.2	24.5	41.5	10.2	0.7	0.8	1.3	0.3	—
20. Kauppa- ja teollisuuslaitos ..	—	9.5	14.3	11.9	2.4	7.1	7.2	47.6	—	—
21. Valtiovarain hoito- ja tarkas- tuslaitoksia	—	—	—	16.7	66.6	16.7	—	—	—	—
22. Tutkimus- y. m. laitoksia ...	—	—	36.8	42.1	15.8	5.3	—	—	—	—
23. Yliopisto	—	1.8	3.5	56.1	36.8	—	—	—	1.8	—
24. Teknillinen korkeakoulu	—	—	23.1	76.9	—	—	—	—	—	—
25. Sosialilaitos	20.0	—	20.0	20.0	20.0	20.0	—	—	—	—
26. Yleisten rakennusten yllhalli- tus	—	—	50.0	50.0	—	—	—	—	—	—
27. Muita laitoksia	—	—	53.8	—	7.7	30.8	7.7	—	—	—
Kaikki	4.5	2.6	4.4	14.0	31.4	22.3	12.8	6.2	1.6	0.2

ten virkutulojen mukaan. %

		Naispuoliset													
1,000- 1,200	1,201- 1,400	Yh- taenssi	-100	101-200	201-300	301-400	401-500	501-600	601-700	701-800	801-900	901- 1,000	1,001- 1,200	1,201- 1,400	Yh- taenssi
		100													
		100													
		100			75.4	20.0	4.6								100
0.1		100													
		100		4.1	4.2	4.2	75.0	12.5							100
		100	73.5	23.8	2.0	0.7									100
		100													
0.5		100			33.3		66.7								100
		100	16.7	16.7	55.5	11.1									100
		100	47.0	35.8	11.2	5.3	0.7								100
		100	66.7	33.3											100
		100													
		100		14.3	42.8	42.9									100
		100					100.0								100
		100	18.7	17.8	20.6	42.0	0.9								100
		100	85.7	14.3											100
		100			8.3	25.0	66.7								100
		100	8.3	8.3	8.4	75.0									100
		100		25.0	25.0	25.0		25.0							100
		100													
		100													
		100		10.0	80.0	10.0									100
		100	40.0	40.0	20.0										100
		100													
		100													
		100													
		100													
		100		100.0											100
[0.03]		100	34.1	20.5	20.4	18.2	6.2	0.6							100

Eri virkakunnissa palvelevien naispuolisten virkamiesten tulot olivat jossain määrin, vaikkeivät tietenkään yksityiskohtia myöten, suhteellisia niissä palvelevien miesten tuloihin, mutta keskimäärin melkoista pienemmät. Pienipalkkaisia naisia oli enimmin kansakoululaitoksen ja postilaitoksen, suuripalkkaisia taas oppikoulujen ja valtionrautateiden palveluksessa.

Palveluskunnan virkatuloihin nähden on huomattavissa samanlainen kirjavuus, vaikka eroavaisuudet ovat pienemmät. Mitä miespuolisiin viranhaltijoihin tulee, esitettäköön seuraavat tiedot niistä virkakunnista, joissa oli lukuisa palveluskunta. Pienimmät olivat tulot metsänhoitolaitoksissa, jonka palveluksessa olevista palvelusmiehistä 78.7 % sai 100 markkaa pienemmän tulon virastaan. Myös merenkululaitoksen palveluskuntaan kuuluvista miehistä huomattava osa sai tyytyä pieniin virkatuloihin. Yleisimmät olivat 301—400 markan tulot läänien virkakunnissa (44.6 %) ja merenkululaitoksessa (41.5), 401—500 markan tulot vankeinhoitolaitoksessa (85.9), poliisilaitoksissa (42.9) postilaitoksessa (42.7), tullilaitoksessa (41.0), ja valtionrautateilla (28.7). Kolme viimeainittua virkakuntaa oli kuitenkin muita edullisemmassa asemassa, sillä huomattava osa niiden palveluksessa olevista palvelusmiehistä sai 501—600 markan tulot. Mitä erikoisesti tulee ylimpiin tuloluokkiin, jotka palvelusmiehiin nähden voidaan laskea 700 markasta ylöspäin, olivat ne suhteellisesti runsaimmin edustetut valtionrautateilla (15.4 %) ja tullilaitoksessa (4.6).

Naispuolista palveluskuntaa oli useimmissa virkakunnissa niin vähän, että niiden jakaantumista virkatulojen mukaan valaisevat luvut eivät herätä sanottavaa mielenkiintoa. Todettakoon vain, että lääkintölaitoksessa ja kansakoululaitoksessa palvelevalla naispuolisella palveluskunnalla yleensä oli pienemmät tulot virastaan kuin niillä, jotka olivat vankeinhoitolaitoksen ja ennen kaikkea valtionrautateiden palveluksessa.

Ne eroavaisuudet, joita niin runsaasti on olemassa osin miesten ja naisten, osin virkamiehistön ja palvelijakunnan välillä, osin taas — eikä suinkaan vähimmin — kunkin viranhaltijaryhmän sisällä toiselta puolen eri virkakuntien välillä, toiselta puolen saman virkakunnan eri viranhaltijain välillä, johtuvat monenlaisista syistä, kuten työn laadusta ja määrästä, virkakelpoisuusvaatimuksista, viran vakinaisuudesta, viranhoitoon liittyvästä vastuunalaisuudesta, virkaa ehkä seuraavista muista eduista tai erikoisista rasituksista j. n. e. Siksi edellisessä osoitettuja eroavaisuuksia ei sellaisinaan saata pitää todistuksina siitä, että toisten tai toisten työ olisi paremmin tai huonommin palkattu kuin toisten. Mutta että sellaisiakin tapauksia on olemassa, joissa joidenkin viranhaltijain työ on palkattu toisella tavalla kuin muihin virkakuntiin kuuluvien, vastaavanlaisen työn suorittajien, se on tunnettu tosiasia.

Mielenkiintoista olisi verrata valtion palveluksessa olevien henkilöiden saamia tuloja yksityisessä toimessa palvelevien tuloihin. Valitettavasti meillä

ei ole mitään yleistä tulotilastoa, josta voisi saada tietoja eri ammatti- ja yhteiskuntaluokkien tulosuhteista viime aikoina. Mutta ilman seikkaperäisiä tilastotietojakin voidaan varmuudella sanoa, että johtavassa asemassa olevat, liike-elämän eri aloilla toimivat henkilöt nauttivat monta vertaa suurempia tuloja kuin vastuunalaisessakin asemassa olevat valtionvirkamiehet. Myös yksityisten liikkeiden henkilökunta, sekä ylempi että alempi, on taloudellisessa suhteessa paljon paremmassa asemassa kuin valtion palveluksessa olevat, saman — ja korkeammankin — sivistysmäärän saaneet henkilöt. Ammattityömiehet ja suuri osa ruumiillisen työn tekijöistä, niistäkin, joilta ei vaadita erikoista taitoa tai kouluutusta, saavat puolestaan sellaiset tulot, että koko alempi virkamieskunta, nekin, joilta vaaditaan pitkää opinto- ja valmistusaikaa, mielihyvällä vaihtaisi tuloja heidän kanssaan, ja ammattioppineiden parhaimmiston tulot vievät sängen yleisesti voiton virastopäällikköjen y. m. vastuunalaisessa ja yhteiskunnallisesti tärkeässä asemassa olevien valtionvirkamiesten tuloista.

Näin ollen on viime vuosien valitettava ilmiö, pakko valtionviroista, hyvin ymmärrettävä. Ja tämä virtaus olisi paljon voimakkaampi, elleivät toiselta puolen velvollisuudentunto ja kiintymys totuttuun työalaaan, toiselta puolen saamattomuus ja opintojen yksipuolisuus estäisi siirtymistä tuottavampiin toimiin.

IV. Virkatulojen ja perheiden suuruuden keskinäinen suhde.

Edellisessä on tarkastettu viranhaltijain ryhmittymistä toiselta puolen heidän perhesuhteittensa, toiselta puolen heidän nauttimainsa kuukautisten virkatulojen suuruuden mukaan. Koska on ilmeistä, että nämä ilmiöt jossain määrin ovat vuorovaikutuksessa keskenään, asetetaan tämän vaikutuksen valaistamiseksi seuraavassa rinnan perhesuhteet ja tulot. Missä määrin perhesuhteet vaihtelevat tulojen mukaan, käy ilmi III taululiitteestä. Yleiskäsityksen saamisen helpottamiseksi esitetään alempana eräitä sen pohjalla tehtyjä laskelmia.

Eri tuloluokkiin kuuluvien viranhaltijoiden perheiden keskimääräistä suuruutta valaisee allaoleva taulukko, jonka luvut ilmaisevat, montako omaista tuli 100 viranhaltijaa kohden.

Virkatuloja kuukaudessa	Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
— 100 mk	253	14	440	20
101— 200 »	190	13	193	80
201— 300 »	163	14	227	66

Virkatuloja kuukaudessa	Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
301— 400 mk	301	21	237	118
401— 500 „	155	18	223	67
501— 600 „	158	15	244	100
601— 700 „	191	16	304	—
701— 800 „	236	16	345	—
801— 900 „	246	13	346	—
901—1.000 „	257	80	416	—
1,001—1,200 „	245	20	380	—
1,201—1,400 „	293	—	—	—
1,401—1,600 „	282	0	—	—
1,601—1,800 „	277	—	—	—
1,801—2,000 „	235	—	—	—
2,001—2,500 „	260	—	—	—
2,501— „	357	—	—	—
Kaikkiaan	218	17	259	63

Kuten näistä lukusarjoista ilmenee, on yleisenä sääntönä, että omaisten luku kasvaa tulojen lisääntyessä. Poikkeuksena ovat miehiin nähden alimpiin tuloluokkiin kuuluvat viranhaltijat, joiden perheet ovat suuremmat kuin keski-suuria tuloja nauttivien. Tämä on täysin sopusoinnussa sen useasti huomaute-tun tosiasian kanssa, että pienimmät virkatulot eivät vastaa viranhaltijain to-dellisia tuloja, joten mainittu ilmiö ei tosiasiallisesti ole poikkeuksena juuri esi-tetystä yleisestä säännöstä.

Naispuolisiin viranhaltijoihin, ennen kaikkea virkamiehistöön luettuihin nähden, on vielä todettava, että tulojen suuruus, ja omaisten luku vain vähäisessä määrin ovat verrannollisia. Omaisten luku vaihtelee verraten suppeissa ra-joissa, kun jättää syrjään ne tuloluokat, joihin kuului vain jokunen viranhaltija, eikä osoita säännöllistä kasvamista tulojen lisääntyessä. Yhteistä kaikille tulo-luokille on, että naispuolisilla viranhaltijoilla on hyvin paljon pienempi luku omaisia kuin miespuolisilla.

Ylläesitetyt luvut ovat keskimääriä, jotka ovat syntyneet hyvinkin eri-laisista tekijöistä. Todellisuudessa kuului kaikkiin tuloluokkiin viranhaltijoita melkein jokaisesta perheellisyysluokasta. Tämä ilmenee, paitsi III taululiitteestä, seuraavilla sivuilla olevista yhteenvedoista. Vaikka näiden lukusarjojen luvut osoittavatkin kaikenlaisia satunnaisuuksien aiheuttamia poikkeuksia suuntaan ja toiseen, vahvistavat ne kuitenkin suurissa piirtein äsken tehtyjä huomioita. Niistä ilmenee näet, että alimpiin tuloluokkiin kuului suhteellisesti useampia

suuriperheisiä viranhaltijoita kuin keskiluokkiin ja että niiden viranhaltijain suhteellinen luku, joilla oli keskisuuri tai suuri perhe, jälleen lisääntyy siirryttäessä ylempiin tuloluokkiin.

Eri tuloluokkiin kuuluvat viranhaltijat, ryhmitettyinä perhesuhteiden mukaan. %.

A. Virkamiehet.

Perhesuhteet	—200	201—400	401—600	601—800	801—1,000	1,001—1,200	1,201—1,600	1,601—2,000	2,001—	Kaikki
	%									
<i>Miespuoliset virkamiehet.</i>										
Ei vainoa eikä lapsia	32.8	30.9	46.7	31.0	19.7	16.9	16.2	14.8	16.6	31.6
Vaimo ilman lapsia	13.8	10.1	11.2	13.1	14.5	15.6	9.9	14.8	16.7	12.2
Vaimo ja 1 lapsi	10.7	13.3	13.4	16.0	16.3	18.2	17.1	14.8	14.3	14.6
» » 2 lasta	13.2	13.7	10.4	13.7	19.3	20.3	16.0	18.5	14.3	14.1
» » 3 »	9.7	12.2	6.9	10.9	11.7	12.3	16.2	13.0	9.5	10.7
» » 4—5 »	9.9	10.7	6.7	9.3	10.7	11.3	18.7	16.7	19.0	9.9
» » 6—7 »	4.6	4.6	1.8	2.8	3.9	2.1	2.8	1.9	4.8	3.2
» » 8— »	1.5	1.3	0.6	0.3	0.7	0.2	0.5	—	—	0.7
Ei vainoa mutta 1 lapsi	1.3	1.2	0.9	1.3	1.2	1.9	0.5	3.7	2.4	1.2
» » » 2 lasta	0.7	0.6	0.9	0.5	0.8	0.4	1.1	1.8	—	0.7
» » » 3 »	0.7	0.5	0.3	0.5	0.7	0.4	0.5	—	—	0.5
» » » 4—5 »	0.8	0.7	0.1	0.5	0.3	0.4	-0.5	—	2.4	0.5
» » » 6—7 »	0.2	0.2	[0.04]	0.1	0.2	—	—	—	—	0.1
» » » 8— »	0.1	—	0.1	—	—	—	—	—	—	[0.03]
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>Naispuoliset virkamiehet.</i>										
Ei miestä eikä lapsia	93.6	90.8	91.8	91.1	87.3	80.0	100.0	—	—	91.5
Mies ilman lapsia	0.7	0.2	0.4	—	1.8	10.0	—	—	—	0.3
Mies ja 1 lapsi	0.5	0.2	0.3	0.6	—	—	—	—	—	0.3
» » 2 lasta	0.5	0.2	0.4	—	—	—	—	—	—	0.3
» » 3 »	0.3	0.1	0.1	0.2	1.8	—	—	—	—	0.1
» » 4—5 »	—	0.1	0.1	—	—	—	—	—	—	[0.04]
» » 6—7 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » 8— »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ei miestä mutta 1 lapsi	2.4	4.4	3.1	4.0	5.5	10.0	—	—	—	3.7
» » » 2 lasta	1.0	2.3	2.0	2.9	1.8	—	—	—	—	2.1
» » » 3 »	0.4	1.2	1.2	1.0	—	—	—	—	—	1.1
» » » 4—5 »	0.5	0.4	0.6	0.2	1.8	—	—	—	—	0.5
» » » 6—7 »	—	0.1	[0.04]	—	—	—	—	—	—	0.1
» » » 8— »	0.1	—	[0.04]	—	—	—	—	—	—	[0.03]
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	—	—	100.0

B. Palveluskunta.

Perhesuhteet	-200	201-400	401-600	601-800	801-1,000	1,001-1,200	1,201-1,500	1,501-2,000	2,001-	Kaikki
	%									
<i>Miespuoliset palvelusmiehet.</i>										
Ei vaimoa eikä lapsia	23.7	30.6	32.8	13.4	8.0	40.0	—	—	—	27.6
Vaimo ilman lapsia	8.8	12.4	11.8	10.9	10.4	—	—	—	—	11.4
Vaimo ja 1 lapsi	7.5	13.9	14.6	16.7	14.5	—	—	—	—	14.3
» » 2 lasta	10.9	12.3	11.7	16.9	17.6	20.0	—	—	—	12.8
» » 3 »	9.7	10.7	8.8	14.1	14.9	—	—	—	—	10.3
» » 4-5 »	18.0	10.2	11.6	16.3	22.5	—	—	—	—	12.9
» » 6-7 »	11.1	4.4	4.8	6.9	5.9	20.0	—	—	—	5.6
» » 8- »	5.5	1.6	1.6	1.9	2.8	20.0	—	—	—	2.0
Ei vaimoa mutta 1 lapsi	1.0	1.3	0.8	0.7	1.0	—	—	—	—	0.9
» » » 2 lasta	1.2	0.8	0.6	0.8	0.7	—	—	—	—	0.8
» » » 3 »	0.8	0.5	0.2	0.5	0.7	—	—	—	—	0.4
» » » 4-5 »	0.9	0.9	0.5	0.6	1.0	—	—	—	—	0.6
» » » 6-7 »	0.3	0.4	0.2	0.2	—	—	—	—	—	0.3
» » » 8- »	0.6	[0.03]	[0.03]	0.1	—	—	—	—	—	0.1
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	—	—	—	100.0
<i>Naispuoliset palvelusmiehet.</i>										
Ei miestä eikä lapsia	82.8	61.1	68.1	—	—	—	—	—	—	73.4
Mies ilman lapsia	0.3	0.4	—	—	—	—	—	—	—	0.3
Mies ja 1 lapsi	0.3	0.4	2.1	—	—	—	—	—	—	0.4
» » 2 lasta	0.5	0.7	—	—	—	—	—	—	—	0.6
» » 3 »	0.3	0.4	—	—	—	—	—	—	—	0.3
» » 4-5 »	0.3	—	—	—	—	—	—	—	—	0.1
» » 6-7 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» » 8- »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ei miestä mutta 1 lapsi	5.0	11.6	10.7	—	—	—	—	—	—	8.0
» » » 2 lasta	4.5	12.4	10.6	—	—	—	—	—	—	7.9
» » » 3 »	2.1	6.7	—	—	—	—	—	—	—	3.8
» » » 4-5 »	3.4	5.2	8.5	—	—	—	—	—	—	4.5
» » » 6-7 »	0.5	1.1	—	—	—	—	—	—	—	0.7
» » » 8- »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	—	—	—	—	—	—	100.0

Perhesuhteiden ja virkatulojen keskinäisen suhteen selvittämiseksi esitetään vielä sivuilla 29 ja 30 pari taulukkoa, jotka prosenttiluvuin osoittavat, miten eri perheellisyysryhmiin kuuluvat viranhaltijat ryhmittäytyvät virkatulojen suuruuden mukaan. Tällöin voidaan todeta, että toiselta puolen yksinäiset,

toiselta puolen suuriperheiset viranhaltijat suhteellisesti yleisemmin kuin väli-
luokkiin luetut olivat pienipalkkaisia ja päinvastoin suhteellisesti harvemmin
kuulivat ylempiin tuloluokkiin. Muuten voidaan puheenaolevien lukusarjo-
jen nojalla todeta, että ylempiin tuloluokkiin kuuluvien viranhaltijain suhteel-
linen luku hitaasti kasvaa rinnan lapsiluvun lisääntymisen kanssa.

*Eri perheellisyysluokkiin kuuluvat viranhaltijat, ryhmitettyinä virkatulojen
suuruuden mukaan. %:*

A. Virkamiehet.

Perhesuhteet	—200	201—400	401—600	601—800	801—1,000	1,001—1,200	1,201—1,600	1,601—2,000	2,001—	Yh- teensä
	%									
<i>Miespuoliset virkamiehet.</i>										
Ei vaimoa eikä lapsia	6.7	23.1	33.9	22.5	8.0	3.0	2.3	0.3	0.2	100.0
Vaimo ilman lapsia	7.3	19.7	21.0	24.6	15.3	7.1	3.7	0.7	0.6	100.0
Vaimo ja 1 lapsi	4.7	21.6	21.0	25.1	14.3	6.9	5.4	0.6	0.4	100.0
» » 2 lasta	6.0	22.9	16.9	22.3	17.5	8.0	5.2	0.7	0.5	100.0
» » 3 »	5.9	27.2	14.8	23.5	14.1	6.4	7.0	0.7	0.4	100.0
» » 4—5 »	6.4	25.8	15.7	21.5	13.8	6.3	8.7	1.0	0.8	100.0
» » 6—7 »	9.3	33.9	12.6	19.9	15.6	3.7	4.0	0.3	0.7	100.0
» » 8— »	13.4	41.8	19.4	9.0	11.9	1.5	3.0	—	—	100.0
Ei vaimoa mutta 1 lapsi	7.0	23.7	17.5	25.4	13.1	8.8	1.8	1.8	0.9	100.0
» » » 2 lasta	6.2	21.5	29.2	15.4	15.4	3.1	7.7	1.5	—	100.0
» » » 3 »	8.9	24.5	15.6	24.4	17.8	4.4	4.4	—	—	100.0
» » » 4—5 »	11.4	36.4	6.8	25.0	9.1	4.5	4.5	—	2.3	100.0
» » » 6—7 »	9.1	36.3	9.1	18.2	27.3	—	—	—	—	100.0
» » » 8— »	33.3	—	66.7	—	—	—	—	—	—	100.0
Yhteensä	6.5	23.7	23.0	22.9	12.8	5.5	4.6	0.6	0.4	100.0
<i>Naispuoliset virkamiehet.</i>										
Ei miestä eikä lapsia	12.5	43.8	35.2	7.5	0.8	0.2	[0.01]	—	—	100.0
Mies ilman lapsia	22.7	27.3	40.9	—	4.6	4.5	—	—	—	100.0
Mies ja 1 lapsi	21.1	26.3	36.8	15.8	—	—	—	—	—	100.0
» » 2 lasta	23.5	29.4	47.1	—	—	—	—	—	—	100.0
» » 3 »	20.0	30.0	30.0	10.0	10.0	—	—	—	—	100.0
» » 4—5 »	—	66.7	33.3	—	—	—	—	—	—	100.0
» » 6—7 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100.0
» » 8— »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100.0
Ei miestä mutta 1 lapsi	8.0	52.5	29.7	8.1	1.3	0.4	—	—	—	100.0
» » » 2 lasta	6.1	49.2	33.3	10.6	0.8	—	—	—	—	100.0
» » » 3. »	4.4	49.3	39.1	7.2	—	—	—	—	—	100.0
» » » 4—5 »	12.5	40.7	40.6	3.1	3.1	—	—	—	—	100.0
» » » 6—7 »	—	75.0	25.0	—	—	—	—	—	—	100.0
» » » 8— »	50.0	—	50.0	—	—	—	—	—	—	100.0
Yhteensä	12.2	44.2	35.1	7.5	0.8	0.2	[0.01]	—	—	100.0

Lopuksi on mielenkiintoista tarkastaa, miten suuret eri tuloluokkiin kuuluvien viranhaltijain tulot olivat keskimäärin kutakin henkeä kohden, jonka tuli niistä saada toimeentulonsa. Tätä yhden hengen kulutukseen käytettävissä olevien summien suuruutta viranhaltijain eri tuloluokissa valaisee seuraava taulukko, jonka edellinen osasto ilmaisee tulojen keskisuuruuden kutakin perheenjäsentä (viranhaltijat itsekin niihin luettuina) kohden, jälkimäisen osaston esittäessä, miten suuri tulo tuli talouskunnan jäsentä kohden, jolloin paitsi viranhaltijaa ja hänen omaisiaan myös kotipalvelijat on otettu huomioon. Viranhaltijain kenties elättämiä muita henkilöitä, kuten vanhempia t. m. s., ei tässä enempää kuin muutenkaan esilläolevassa tilastossa ole voitu ottaa huomioon.

Virkatuloja kuukaudessa	Kuukausituloja keskim. perheenjäsentä kohden (viranhaltijat mukaan luettuina)				Kuukausituloja keskim. talouskunnan jäsentä kohden			
	Virkamiehet		Palveluskunta		Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
— 100 mk	14	44	9	42	12	42	9	42
101— 200 »	52	133	51	83	43	114	49	82
201— 300 »	95	219	77	151	80	180	74	147
301— 400 »	87	289	104	160	76	240	100	160
401— 500 »	177	382	139	269	153	336	137	265
501— 600 »	213	480	160	275	182	384	157	275
601— 700 »	224	563	161	—	188	429	158	—
701— 800 »	224	649	169	—	183	495	165	—
801— 900 »	245	750	191	—	199	571	187	—
901—1,000 »	266	528	184	—	201	396	183	—
1,001—1,200 »	319	917	229	—	249	579	220	—
1,201—1,400 »	331	—	—	—	259	—	—	—
1,401—1,600 »	393	1 500	—	—	294	750	—	—
1,601—1,800 »	450	—	—	—	336	—	—	—
1,801—2,000 »	568	—	—	—	401	—	—	—
2,001—2,500 »	625	—	—	—	453	—	—	—
2,501—3,000 » }	656	—	—	—	467	—	—	—
3,001— » }								
Kaikkiaan	193	317	132	119	160	267	129	118

Kuten ylläolevan taulukon lukusarjoista näkyy, kasvaa henkeä kohden tuleva tulomäärä melkein säännöllisesti tuloluokasta seuraavaan. Alimmissa tuloluokissa on nousu hyvin voimakasta, keskiluokissa se on melkoista hitaampaa, mutta kiihtyy jälleen ylimmissä tuloluokissa. Vaikka siis niillä viranhaltijoilla, jotka kuuluvat ylempiin tuloluokkiin, yleensä onkin keskimäärin suurempi perhe kuin alempiin luokkiin kuuluvilla — kaikkein alimpia luokkia lukuunotta-

matta — ovat heidän tulonsa, jälkimmäisten tuloihin verrattuina, vielä tuntuvoimassa määrin suuremmat, joten kunkin perheenjäsenen osalle tuleva kulutukseen käytettävissä oleva määrä nopeasti kasvaa. Ylläsanottu pitää paikkansa sekä virkamiehiin että palveluskuntaan nähden sukupuoleen katsomatta. Verrattaessa toisiinsa taulukon molempia osastoja huomaa edelleen, että sama sääntö valitsee kummankin lukusarjoja. Erotuksena on vain se, että nousu jälkimmäisen mukaan on pienempi, mikä onkin luonnollista, koska suurituloisilla viranhaltijoilla keskimäärin on useampia kotipalvelijoita kuin alempiin tuloluokkiin kuuluvilla (vrt. siv. 35).

Vertailu mies- ja naispuolisia viranhaltijoita koskevien lukusarjojen välillä osoittaa, että naisilla kaikissa tuloluokissa oli suuremmat tulot kutakin perheenjäsentä, samoin kuin kutakin talouskunnan jäsentä, kohden kuin miehillä. Huomattava on, että kysymys ei ole pienistä erotuksista. Yleensä on naispuolisilla viranhaltijoilla kutakin heidän työstään toimeentulonsa saapaa henkeä kohden kaksi, jopa kolmekin kertaa suurempi tuloerä käytettäväänään kuin miespuolisilla. Siten esim. 401—600 tuloja nauttivalla naispuolisella virkamiehellä on suhteellisesti suuremmat tulot kuin hänen 1 001—1 400 markan tuloja kantavalla miespuolisella toverillaan ja yhtä suuret tulot kuin miehellä, joka nauttii 1 401—1 800 markan tulot.

Naispuolisten virkamiesten tulojen suhteellinen riittäväisyys on niin paljon suurempi kuin miespuolisten, että se ei ilmene yksistään eri tuloluokissa vaan myös yleisessä keskimäärässä. Kutakin perheenjäsentä kohden nauttivat jälkimmäiset näet keskimäärin vain 193 markkaa virkatuloja kuukaudessa, kun naiset keskimäärin saivat 317 markkaa tuloja eli 64 % enemmän kuin miehet. Vastaavat luvut, jos vertauskohdaksi otetaan kaikki talouskuntaan kuuluvat henkilöt, olivat 160 ja 267.

Näitä lukuja arvosteltaessa on otettava huomioon, että naisilla vähän useammin kuin miehillä on huolehdittavaan sellaisia omaisia, joita tässä ei ole voitu ottaa laskuun (vrt. siv. 11), ja että yksinään elävän elämä luonnollisesti tulee suhteellisesti kalliimmaksi kuin perheellisen, varsinkin jos perheessä on pieniä lapsia, jotka kuluttavat vähemmän kuin aikuiset. Mutta vaikka näistä ja muista syistä luvut eivät annakaan aivan täsmällistä kuvaa eri tuloluokkiin ja viranhaltijaryhmiin kuuluvien viranhaltijain tulojen suhteellisesta suuruudesta, osoittavat ne selvästi, miten epätasaiset — ja aivan toisella tapaa epätasaiset, kuin yleensä otaksutaan — suhteelliset tulot tosiasiallisesti ovat nykyisen palkkausjärjestelmän vallitessa, kun perhesuhteisiin ei yleensä, joitakin poikkeuksia lukuunottamatta, kiinnitetä ollenkaan huomiota.¹⁾ Se äsken todettu tosiasia,

¹⁾ Vuonna 1919 myönnettyä perheellisyyteen perustuvaa kalliinajanlisäystä ei tässä tietenkään ole voitu ottaa huomioon, koska tämä tutkimus kohdistuu aikaa ennen sen myöntämistä. Koska perheellisyyslisäykset senkin mukaan ovat pienet, eivät suhteet sa-
nottavasti ole muuttuneet.

että tulot tästä huolimatta nousevat perheiden kasvaessa, johtuu tietenkin siitä, että kumpikin ilmiö on riippuvainen samasta tekijästä, viranhaltijan iästä. Nuoret viranhaltijat ovat enimmäkseen vähäpalkkaisissa viroissa, heidän vanhetessaan siirtyä vähitellen yhä useampi parempipalkkaisiin toimiin samalla kuin toiset saavat ikäkorotuksia. Samaten useimmat nuorista viranhaltijoista vielä ovat naimattomia, mutta iän lisääntyessä toinen toisensa jälkeen menee naimisiin ja vähitellen lapsilukukin kasvaa.

Mielenkiintoista olisi tutkia iän ja tulojen välistä suhdetta, samoin kuin useita muitakin kysymyksiä, jotka läheisesti koskettelevat esilläolevan tutkimuksen aihetta, mutta osaksi ei ensiaineisto anna niiden selvittämiseen tarvittavia tietoja, osaksi olisi aineiston käyttely tulosten saavuttamiseksi liian suuri.

V. Kotipalvelijat.

Edellisessä on jo esitetty eräitä tietoja siviilivirkakuntaan kuuluvien viranhaltijoiden kotipalvelijain luvusta. Niinpä on tehty selkoa kotipalvelijain absoluuttisesta ja suhteellisesta luvusta eri viranhaltijaryhmissä (siv. 7) sekä niiden absoluuttisesta luvusta eri virkakunnissa (siv. 12). Samaten on esitetty lukuja, jotka valaisevat tulojen keskimääräistä suuruutta eri tuloluokissa kutakin perheen ja talouskunnan jäsentä kohden, jolloin juuri kotipalvelijat ovat erotuksena. Sen lisäksi annetaan taululiitteissä seikkaperäisiä tietoja kotipalvelijain absoluuttisesta luvusta eri virkakuntiin kuuluvien viranhaltijain eri tulo- ja perheellisyysryhmissä.

Koska kotipalvelijain luku on omansa antamaan lisävalaistusta viranhaltijoiden taloudellisen ja yhteiskunnallisen aseman selvitykselle, esitetään seuraavassa vielä eräitä lukuja, jotka ilmaisevat palvelijain suhteellisen luvun toiselta puolen 100 viranhaltijaa, toiselta puolen 100 viranhaltijaa ja näiden omaista kohden eri viranhaltijaryhmissä.

Mitä ensiksikin tulee kotipalvelijain suhteelliseen lukuun erisuuruisissa perheissä, valaistaan sitä seuraavalla sivulla olevassa taulukossa. Absoluuttisten lukujen pienuus, etenkin mitä tulee niihin viranhaltijoihin, joilla oli suurenpuoleinen perhe, samoin kuin yleensä naispuoliseen palveluskuntaan, aiheuttaa erinäisiä satunnaisia poikkeuksia, jotka vaikeuttavat yleisen säännön selvillesaamista. Ilmeistä on kuitenkin, että palvelijain luku kasvaa rinnan perhejäsenten luvun kasvamisen kanssa, vaikka tätä hitaammin. Huippunsa saavuttaa palvelijain luku perheissä, joilla on 4—5 lasta. Lapsiluvun edelleen lisääntyessä pysyy suhteellinen palvelijaluku suunnilleen samana, jopa aletenkin. Edellinen ilmiö ei kaipaa selvitystä, jälkimmäinen saanee selityksensä osin suuremman

lapsiluvun aiheuttamasta taloudellisesta rasituksesta, joka ei salli palvelijaluvun lisäämistä, osin taas siitä tosiasiasta, että perheessä, johon kuuluu paljon lapsia, yleensä ainakin vanhemmat niistä jo ovat niin varttuneita, että voivat ottaa osaa kodin askareihin.

Viranhaltijat, joilla oli:	Kotipalvelijoita 100 viranhaltijaa kohden				Kotipalvelijoita 100 viranhaltijaa ynnä näiden omaista kohden			
	Virkamiehet		Palveluskunta		Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
Ei vaimoa (miestä) eikä lapsia ...	26	20	5	[0.04]	26	20	5	[0.04]
Vaimo (mies) ilman lapsia	58	36	7	0	29	18	4	0
» » ja 1 lapsi	76	89	7	33	25	30	2	11
» » » 2 lasta	90	82	10	0	22	21	2	0
» » » 3 »	96	50	9	0	19	10	2	0
» » » 4 »	100	167	9	0	17	28	2	0
» » » 5 »	94	—	14	—	13	—	2	—
» » » 6 »	89	—	12	—	11	—	2	—
» » » 7 »	89	—	10	—	10	—	1	—
» » » 8 »	90	—	10	—	9	—	1	—
» » » 9 »	83	—	7	—	8	—	1	—
» » » 10 »	57	—	0	—	5	—	0	—
» » » yli 10 lasta	33	—	20	—	2	—	1	—
Ei vaimoa (miestä), mutta 1 lapsi	84	55	37	5	42	27	19	3
» » » » 2 lasta	89	32	39	2	30	11	13	1
» » » » 3 »	87	78	39	4	22	20	10	1
» » » » 4 »	92	61	40	8	18	12	8	2
» » » » 5 »	84	79	59	0	14	13	10	0
» » » » 6 »	67	67	21	0	10	10	3	0
» » » » 7 »	80	0	33	—	10	0	4	—
» » » » 8 »	0	—	14	—	0	—	2	—
» » » » 9 »	100	0	50	—	10	0	5	—
» » » » 10 »	0	—	0	—	0	—	0	—
» » » » yli 10 lasta	—	—	0	—	—	—	0	—
Kaikki	65	23	9	1	21	19	2	1

Mielenkiintoista on todeta, että erotus mies- ja naispuolisten virkamiesten välillä yksityisissä perheellisyysluokissa on verraten pieni. Se tosiasia, että 100 miespuolista virkamiestä kohden keskimäärin tuli lähes kolme kertaa suurempi luku kotipalvelijoita kuin 100 naispuolista kohden, johtuu suurimmaksi osaksi siitä äsken todetusta asianhaarasta, että edellisistä suurempi osa kuin jälkimmäisistä kuului perheellisten ja suuriperheisten luokkiin.

Palvelijakunnalla oli sitävastoin paljon vähemmän kotipalvelijoita kuin virkamiehillä. Mitä niihin viranhaltijoihin tulee, joilla oli lapsia, mutta ei vaimoa, oli virkamiesten palvelijaluku 2—3 kertaa, mutta muihin viranhaltijaryhmiin nähden 5, jopa 10:kin kertaa suurempi kuin palvelusmiesten. Naispuolisista palvelusmiehistä useimmat tulivat toimeen kokonaan ilman palvelijoita.

Jos kiinnittää huomion palvelijain suhteeseen viranhaltijain ja näiden omaisten yhteenlaskettuun lukuun, voidaan todeta, että kotipalvelijain suhteellinen luku kaikissa viranhaltijaryhmissä nopeasti alenee perheen kasvaessa.

Eri-tuloluokkiin kuuluvien viranhaltijoiden, kotipalvelijoiden suhteellinen luku vaihtelee niinkään tuntuvasti, kuten seuraavan taulukon lukusarjoista ilmenee.

Viranhaltijat, jotka oli virkatuloja kuukaudessa:	Kotipalvelijoita 100 viranhaltijaa kohden				Kotipalvelijoita 100 viranhaltijaa ynnä näiden omaista kohden			
	Virkamiehet		Palveluskunta		Virkamiehet		Palveluskunta	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
— 100 mk	65	6	19	—	18	5	3	0
101— 200 „	63	19	10	2	22	17	4	1
201— 300 „	51	25	13	4	19	22	4	2
301— 400 „	60	25	12	1	15	20	4	[0.04]
401— 500 „	40	18	7	2	16	15	2	1
501— 600 „	45	28	7	0	17	25	2	0
601— 700 „	56	28	8	—	19	24	2	—
701— 800 „	74	36	9	—	22	31	2	—
801— 900 „	81	36	10	—	23	31	2	—
901—1,000 „	98	60	6	—	28	33	1	—
1,001—1,200 „	97	70	20	—	28	58	4	—
1,201—1,400 „	109	—	—	—	28	—	—	—
1,401—1,600 „	128	100	—	—	33	100	—	—
1,601—1,800 „	129	—	—	—	34	—	—	—
1,801—2,000 „	139	—	—	—	42	—	—	—
2,001—2,500 „	137	—	—	—	38	—	—	—
2,501— „	186	—	—	—	41	—	—	—
Kaikki	65	23	8	1	21	19	2	1

Mitä ensinnäkin virkamiehiin tulee, joiden palveluksessa suurin osa kotipalvelijoita oli, voidaan havaita, että kotipalvelijoiden suhteellinen luku viranhaltijoiden lukuun verrattuna nopeasti kasvaa tulojen lisääntyessä. Miäspuolisia ja naispuolisia virkamiehiä koskevien lukujen välillä on kuitenkin huomattava

se oleellinen erotus, että nouseva sarja jälkimmäisiin nähden on melko säännöllinen, jotavastoin alimmat palkkaluokat edellisiin nähden ovat poikkeusasemassa. Kotipalvelijain pienin suhteellinen luku on näet havaittavissa 401—500 ja 501—600 markan tuloluokissa, joista käsin se nousee kumpaankin suuntaan. Selityksenä siihen, että alimpiin tuloluokkiin kuuluvilla miespuolisilla virkamiehillä on suhteellisen paljon kotipalvelijoita, on se jo aikaisemmin mainittu tosiasia, että näihin luokkiin kuuluu tuntuva määrä henkilöitä, jotka saavat varsinaisen toimeentulonsa muualta ja jotka siis todellisiin tuloihinsa nähden ovat rinnastettavat tuntuvasti suurempituloisten virkamiesten kanssa.

Palvelijakunnan kotipalvelijain suhteellistä lukua valaisevat lukusarjat osoittavat pääpiirteittäin samanlaisia eraovaisuuksia kuin äsken osoitetut, mutta luvut sinänsä ovat paljon pienemmät.

Jos asettaa kotipalvelijain luvun suhteeseen viranhaltijain ja näiden omaisten yhteenlaskettuun lukuun, huomaa, että vaihtelut tuloluokasta toiseen ovat suunnilleen samanlaiset kuin jos yksin viranhaltijat otetaan huomioon, mutta melkoista pienemmät. Kun vertaa mies- ja naispuolisia virkamiehiä koskevia suhdelukuja toisiinsa, voi tehdä sen mielenkiintoisen huomion, että jälkimmäisillä useimmissa tuloluokissa keskimäärin oli useampia palvelijoita 100 perheenjäsentä kohden kuin edellisillä, joiden perheet, kuten aikaisemmin on osoitettu, keskimäärin olivat melkoista suuremmat.

Mitä tulee kaikkiin mies- ja naispuolisiin virkamiehiin, näkyy taulukosta, että puheenaoleva suhdeluku edellisiin nähden (21) oli vähän suurempi kuin jälkimmäisiin nähden (19). Vastaavat palveluskuntaa koskevat luvut olivat 2 ja 1, mikä selvästi osoittaa, miten paljon vähemmän kotipalvelijoita siihen kuuluvilla viranhaltijoilla on.

Helsingissä, Tilastollisessa Päätoimistossa, elokuulla 1919.

A. E. Tudeer.

v. t.

**TAULULIITEITÄ.
TABELLBILAGOR.**

I. Viranhaltijat, ryhmitettyinä perhe- Befattningshavarna, fördelade efter familje-

A. Miespuoliset virkamiehet.

	Vaimo ja allaoleva luku lapsia. — Hustru och nedanstående antal																	
			1		2		3		4		5		6		7		8	
Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.	Virka kunnat. Tjänstemanna-kårer.
1 Valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot. — Statsrådet och de högsta judiciella verken	88	32	29	19	38	44	31	45	17	23	15	25	5	8	2	3	1	2
2 Oikeuslaitos. — Justitiestaten . . .	42	29	22	28	32	42	35	51	18	31	17	26	6	9	4	9	1	4
3 Vankeinhoitolaitos. — Fängelsev.	31	2	9	4	15	12	15	13	5	4	3	3	9	10	—	—	4	5
4 Lääni virkakunnat. — Landsstat.	147	58	79	64	92	84	80	82	45	53	31	39	14	21	10	13	8	10
5 Poliisilaitokset (kaupunkien). — Polisrättningarna (i städerna)	60	9	26	7	23	9	15	12	11	2	14	9	1	—	6	1	2	2
6 Lääkintölaitys. — Medicinalverket	38	15	34	39	43	67	42	58	30	44	23	45	10	7	2	5	2	4
7 Suomen Pankki. — Finlands Bank	21	14	6	4	11	13	8	9	4	5	3	5	4	4	—	—	—	—
8 Tullilaitos. — Tullverket	59	18	24	14	26	23	24	18	14	16	12	18	7	6	—	—	2	1
9 Oppikoululaitos. — Lärdomsskolev.	109	30	64	45	77	71	75	77	68	80	46	45	16	16	5	6	5	5
10 Kansakoululaitos. — Folkskoleväs.	641	240	269	122	403	248	415	290	376	285	231	185	126	82	84	65	55	35
11 Metsänhoitolaitos. — Forstväsendet	36	25	27	23	27	29	18	22	19	25	16	23	6	9	1	1	1	3
12 Asutustoimi. — Kolonisationsverk.	5	2	6	4	2	1	1	1	4	6	2	3	1	3	—	—	—	—
13 Maanviljelyslaitos. — Lantbruksv.	55	17	23	13	18	11	24	24	25	29	13	13	11	9	4	5	4	4
14 Maanmittaus- ja vakauslaitos. — Lantmäteri- och justeringsverket	61	21	33	27	47	35	41	39	45	47	24	28	10	13	13	14	3	4
15 Tie- ja vesirakennukset. — Väg- och vattenbyggnaderna	84	33	31	13	45	27	32	26	31	21	21	20	4	4	8	4	3	2
16 Valtionrautatiet. — Ståtsjärnväg.	770	110	235	109	268	171	252	193	147	131	68	60	38	37	17	15	6	6
17 Postilaitos. — Postverket	267	59	78	40	63	46	58	47	44	32	30	18	22	19	21	12	8	5
18 Lennätinlaitos. — Telegrafverket .	301	13	62	18	41	9	39	27	11	10	9	5	4	3	1	—	1	—
19 Merenkulkulaitos. — Sjöfartsväs.	11	5	15	10	13	8	14	14	16	12	4	4	3	4	—	—	—	1
20 Kauppa- ja teollisuuslaitos. — Handels- och industriväsendet .	41	6	22	18	19	22	19	20	9	12	6	8	5	7	5	7	2	4
21 Valtiovarain hoito ja tarkastuslaitokset. — Inrättningar för skötsel o. revision av statens finanser	12	9	5	3	7	6	7	7	6	8	1	1	1	2	—	—	—	—
22 Tutkimus- y. m. laitoksia. — Forsknings- m. fl. verk	13	3	6	3	8	7	9	11	4	4	5	8	1	1	—	—	—	—
23 Yliopisto. — Universitetet	65	29	30	27	41	49	52	79	41	63	11	15	13	23	6	9	3	3
24 Teknillinen korkeakoulu. — Tekniska högskolan	9	2	2	2	6	7	10	13	3	1	3	4	2	3	1	—	—	—
25 Sosiaalilaitos. — Socialverket	6	3	4	4	8	5	7	9	5	7	1	1	1	2	—	—	—	—
26 Yleisten rakennusten ylihallitus. — Överst. f. de allm. byggnaderna	2	—	4	2	5	4	7	8	3	6	2	1	—	—	—	—	—	—
27 Muita laitoksia. — Övriga verk . . .	6	3	5	4	1	1	1	1	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—
28 Yhteensä — Summa	2 980	787	1 150	666	1 379	1 051	1 331	1 196	1 003	959	612	613	320	302	190	169	111	99

1) Siitä 1 tapauksessa 11 ja 2 tapauksessa 12 lasta. — Därav i 1 fall 11 samt i 2 fall 12 barn.

suhteiden mukaan virkakunnittain.
förhållanden inom de olika tjänstemannakåreerna.

— Manliga tjänstemän.

barn.		Ei vaimoa, mutta allaoleva luku lapsia. — Icke hustru, men nedanstående antal barn.										Yhteensä. Summa.			
9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.	
Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.	
Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.	
Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.		Antal befatningshavare.	
1	1	4	5	1	2	1	2	1	1	1	1	232	210	1	2
2	2	1	2	1	2	2	1	2	1	1	180	235	1	2	3
3	3	1	2	2	4	1	1	1	1	1	95	58	3	4	5
4	4	9	13	5	6	2	3	2	1	1	531	453	4	5	6
5	5	1	1	1	1	2	2	3	1	1	164	55	5	6	7
6	6	4	5	3	3	2	1	1	1	1	235	297	6	7	8
7	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	58	55	7	8	9
8	8	9	4	4	4	2	3	1	1	1	172	118	8	9	10
9	9	33	25	23	17	13	6	17	14	2	485	392	9	10	11
10	10	3	3	2	2	1	1	1	1	1	2 737	1 650	10	11	12
11	11	3	3	2	2	1	1	1	1	1	159	168	11	12	13
12	12	3	2	1	1	2	1	1	1	1	21	20	12	13	14
13	13	3	2	1	1	1	1	1	1	1	181	129	13	14	15
14	14	5	6	2	1	1	1	1	1	1	287	239	14	15	16
15	15	1	1	1	1	2	1	1	1	1	265	154	15	16	17
16	16	18	14	8	3	9	7	1	1	1	1 841	859	16	17	18
17	17	12	10	3	3	4	4	3	3	1	628	312	17	18	19
18	18	4	1	1	1	3	2	1	1	1	478	89	18	19	20
19	19	2	1	1	1	1	1	1	1	1	81	58	19	20	21
20	20	3	4	1	1	1	2	1	1	1	133	110	20	21	22
21	21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	40	37	21	22	23
22	22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	46	37	22	23	24
23	23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	264	301	23	24	25
24	24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	38	35	24	25	26
25	25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	32	31	25	26	27
26	26	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25	24	26	27	28
27	27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	17	12	27	28	29
28	28	18	15	7	4	3	1	1	1	1	9 425	6 138	28	29	30

B. Naispuoliset virkamiehet.

Virkakunnat. . . Tjänstemannaäkrar.	Mies ja allaoleva luku lapsia. — Man och nedanstående antal																		
	Ei miestä että lapsin. Varken man eller darn.	Antal betättningshavare.	Mies il- man la-p. sia. Man utan darn.	1		2		3		4		5		6		7		8	
				Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita.
1 Valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot. — Statsrådet och de högsta judiciella verken	125	16	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 Oikeuslaitos. — Justitiestaten . . .	11	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Vankeinhoitolaitos. — Fängelsev.	41	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Läänien virkakunnat. — Landsstat.	141	16	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Poliisilaitokset (kaupunkien). — Polisnrättningarna (i städerna)	58	4	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Lääkintölaitos. — Medicinalverket	96	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Suomen Pankki. — Finlands Bank	51	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8 Tullilaitos. — Tullverket	102	16	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Oppikoululaitos. — Lärdomsskolev.	226	83	10	1	6	8	2	3	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—
10 Kansakoululaitos. — Folkskoleväs.	3 103	701	1	1	1	1	4	4	6	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—
11 Metsänhoitolaitos. — Forstväsendet	40	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12 Asutustoimi. — Kolonisationsverket	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Maanviljelyslaitos. — Lantbruksv.	35	5	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14 Maanmittaus- ja vakauslaitos. — Lantmäteri- och justeringsverket	96	5	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 Tie- ja vesirakennukset. — Väg- och vattenbyggnaderna	21	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 Valtionrautatiet. — Statsjärnväg.	477	54	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17 Postilaitos. — Postverket	905	165	6	5	6	3	5	3	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 Lennätinlaitos. — Telegrafverket .	110	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19 Merenkululaitos. — Sjöfartsväs.	18	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 Kauppa- ja teollisuuslaitos. — Handels- och industriväsendet .	85	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 Valtiovarain hoito ja tarkastuslaitokset. — Inrättningar för skötsel o. revision av statens finanser	31	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Tutkimus- y. m. laitoksia. — Forsknings- m. fl. verk	33	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Yliopisto. — Universitetet	12	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Teknillinen korkeakoulu. — Tekniska högskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25 Sosiaalilaitos. — Socialverket	21	6	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 Yleisten rakennusten ylläilytys. — Överst. f. de allm. byggnaderna	8	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 Muita laitoksia. — Övriga verk . .	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28 Yhteensä — Summa	5 857	1 149	22	8	19	17	17	14	10	5	3	5	—	—	—	—	—	—	—

C. Miespuolinen palveluskunta.

Virkakunnat. Tjänstemannakärer	Ei vaimoa olla lapsia. Varken hustru eller barn.	Antal betättningshavare.	Vaimo ja allaoleva luku lapsia. — Hustru och nedanstående antal																	
			1		2		3		4		5		6		7		8			
			Närlig tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoina.	Närlig tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoina.	Närlig tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoina.	Närlig tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoina.	Närlig tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoina.	Närlig tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoina.	Närlig tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoina.	Närlig tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoina.		
1 Valtioneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot. — Statsrådet och de högsta judiciella verken	27	1	7	—	9	1	10	1	3	—	3	—	2	1	—	—	1	—	1	—
2 Oikeuslaitos. — Justitiestaten . . .	4	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
3 Vankeinhoitolaitos. — Fängelsev.	122	1	52	1	88	5	53	3	60	—	30	1	17	—	12	—	10	—	3	—
4 Läänien virkakunnat. — Landsstat.	235	14	139	25	174	25	173	35	156	21	126	15	116	52	90	36	43	12	33	10
5 Poliisilaitokset (kaupunkien). — Polisnrättningarna (i städerna)	751	10	239	7	314	11	244	11	180	5	129	6	89	3	49	4	22	1	15	1
6 Lääkintölaitos. — Medicinalverket	50	—	9	—	7	—	7	—	4	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—
7 Suomen Pankki. — Finlands Bank	7	2	8	—	5	2	6	1	3	—	4	—	1	—	1	—	1	—	—	—
8 Tullilaitos. — Tullverket	260	9	103	10	112	6	137	8	89	9	49	5	46	3	19	4	10	—	3	—
9 Oppikoululaitos. — Lärdomsskolev.	9	1	15	2	7	2	11	1	10	4	5	4	5	—	3	—	1	—	—	—
10 Kansakoululaitos. — Folkskoleväs.	24	2	19	—	26	3	23	1	17	5	14	1	13	1	4	1	2	—	1	—
11 Metsänhoitolaitos. — Forstväsendet	86	9	65	14	71	17	97	23	100	19	88	21	94	12	78	10	40	6	21	—
12 Asutustoimi. — Kolonisationsverk.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	1	2	1	—
13 Maanviljelyslaitos. — Lantbruksv.	5	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
14 Maanmittaus- ja vakauslaitos. — Lantmäteri- och justeringsverket	3	—	2	—	1	—	3	—	—	—	1	—	2	2	—	—	—	—	—	—
15 Tie- ja vesirakennukset. — Väg- och vattenbyggnaderna	25	7	15	2	16	1	12	2	17	—	12	—	4	1	7	1	1	—	2	—
16 Valtionrautatiet. — Statsjärnväg.	2 067	131	883	49	1 187	63	1 043	69	810	63	589	39	382	28	254	9	151	9	73	3
17 Postilaitos. — Postverket	365	10	140	8	148	8	101	9	71	1	58	10	31	8	10	1	12	—	4	—
18 Lennätinlaitos. — Telegrafverket .	139	2	15	—	3	—	4	—	4	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
19 Merenkulkulaitos. — Sjöfartsväs.	245	24	91	13	126	15	128	32	124	15	73	9	77	10	44	4	30	2	25	4
20 Kauppä- ja teollisuuslaitos. — Handels- och industriväsendet .	19	1	7	1	4	—	3	2	3	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—
21 Valtiövarain hoito ja tarkastuslaitokset. — Inrättningar för skötsel o. revision av statens finanser	2	1	—	—	—	—	1	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Tutkimus- y. m. laitoksia. — Forsknings- m. fl. verk	3	—	6	—	3	—	1	—	3	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
23 Yliopisto. — Universitetet	10	3	4	—	9	1	14	—	8	—	5	1	2	—	4	—	—	—	—	—
24 Teknillinen korkeakoulu. — Tekniska högskolan	1	—	—	—	5	—	4	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
25 Sosiaalilaitos. — Socialverket	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 Yleisten rakennusten ylihallitus. — Överst. f. de allm. byggnaderna	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
27 Muita laitoksia. — Övriga verk . .	1	1	2	—	3	—	1	—	2	—	2	1	—	—	1	—	1	—	—	—
28 Yhteensä — Summa	4 466	230	1 853	132	2 321	160	2 078	201	1 667	142	1 199	113	887	122	580	70	329	32	182	18

1) Siitä 1 tapauksessa 11 ja 2 tapauksessa 14 lasta. — Därav i 1 fall 11 samt i 2 fall 14 barn. — 2) 11 lasta. 12 samt i 1 fall 15 fall. — 3) Siitä 2 tapauksessa 11 ja 1 tapauksessa 12 lasta. — Därav i 2 fall 12 samt i 1 fall 15 barn.

— Manliga betjante.

barn.		Ei vaimoa, mutta allaoleva luku lapsia. — Icke hustru, men nedanstående antal barn.										Yhteensä.				
9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Enem- män kuin 10 lapsea	Enem- män kuin 10 lapsea	Antal betättningshavare.	Naisia palveljoita. Tjänstefolk hos dessa.	Summa.
Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.
—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	5	1
—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1	2
—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	454	12	3
1	—	13	5	9	5	1	2	—	1	—	—	—	—	1342	266	4
4	3	17	4	15	3	7	2	1	—	1	—	—	—	2117	70	5
—	—	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	85	1	6
—	—	13	5	6	2	5	1	4	2	—	—	—	—	37	5	7
1	—	13	5	6	2	5	1	1	1	—	—	—	—	860	64	8
—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	17	9
—	—	1	1	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	157	17	10
15	12	10	2	10	1	8	4	8	3	3	—	—	—	821	147	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	2	14
—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	115	15	15
45	3	60	27	53	28	26	10	25	14	18	8	9	2	7695	559	16
8	1	6	3	9	3	1	—	5	2	1	1	2	2	974	67	17
—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	171	2	18
6	1	6	1	12	5	6	3	6	1	2	1	7	—	1015	141	19
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	4	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	1	22
—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57	6	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	2	27
89	6	3140	52	122	48	62	24	65	26	34	20	29	6	16179	1412	28

— 11 barn. — ^{a)} Siitä 4 tapauksessa 11, 1 tapauksessa 12 ja 1 tapauksessa 15 lasta. — Därav i 1 fall 11, i 1 fall

II. Viranhaltijat, ryhmitettyinä kuukautisten virka- Befattningshavarna, grupperade efter storleken av deras

A. Miespuoliset virkamiehet.

	alle 100 under 100		101— 200 -		201— 300		301— 400		401— 500		501— 600		601— 700	
	Virakunnat. Tjänstemanna-kärer.		Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare.
1	Valtionneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot. — Statsrådet och de högsta judiciella verken . . .	—	—	—	1	1	11	6	4	1	17	6	6	3
2	Oikeuslaitos. — Justitiestaten . . .	—	—	—	1	1	—	—	5	3	6	5	6	3
3	Vankeinhoitolaitos. — Fängelsev.	1	1	1	—	2	—	13	10	24	3	20	12	11
4	Läänien virkakunnat. — Landsstat.	1	—	1	—	1	—	17	6	50	18	92	53	183
5	Poliisilaitokset (kaupunkien). — Polisrättningarna (i städerna)	—	—	—	—	4	2	7	2	11	4	37	11	65
6	Lääkintölaitos. — Medicinalverket	12	8	6	11	9	14	25	19	20	22	30	40	33
7	Suomen Pankki. — Finlands Bank	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	3	5
8	Tullilaitos. — Tullverket	—	—	—	—	1	—	6	5	2	—	35	17	40
9	Oppikoululaitos. — Lärdomsskolev.	6	2	22	15	16	10	12	5	12	7	15	7	21
10	Kansakoululaitos. — Folkskoleväis.	97	25	65	29	787	438	977	626	310	205	195	109	134
11	Metsänhoitolaitos. — Forstväsendet	14	12	3	3	—	—	—	—	3	1	7	8	22
12	Asutustoimi. — Kolonisationsverk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
13	Maanviljelyslaitos. — Lantbruksv.	—	—	3	3	9	1	22	10	32	23	41	25	27
14	Maanmittaus- ja vakausslaitos. — Lantmäteri- och justeringsverket	3	—	21	13	43	31	35	28	25	16	18	15	41
15	Tie- ja vesirakennukset. — Väg- och vattenbyggnaderna	—	—	—	—	2	1	7	2	27	19	35	18	60
16	Valtionrautatiet. — Statsjärnväg.	—	—	21	—	106	—	31	3	327	49	309	130	317
17	Postilaitos. — Postverket	164	108	90	71	10	5	25	3	126	15	56	12	42
18	Lennätinlaitos. — Telegrafverket :	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	162	5	203
19	Merenkululaitos. — Sjöfartsväs.	—	—	1	—	1	—	3	2	11	7	6	5	8
20	Kauppa- ja teollisuuslaitos. — Handels- och industriväsendet .	7	7	5	3	5	2	1	1	3	2	7	3	9
21	Valtiovarain hoito- ja tarkastuslaitokset. — Inrättningar för skötsel o. revision av statens finanser	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	5
22	Tutkimus- y. m. laitoksia. — Forsknings- m. fl. verk	1	—	—	—	—	—	2	—	2	2	8	3	4
23	Yliopisto. — Universitetet	49	66	3	1	6	5	23	9	27	14	16	15	9
24	Teknillinen korkeakoulu. — Tekniska högskolan	2	2	4	3	1	1	3	2	3	3	1	—	1
25	Sosiaalilaitos. — Socialverket	1	—	2	3	1	2	1	—	—	—	5	4	6
26	Yleisten rakennusten ylläilytys. — Överst. f. de allm. byggnaderna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—
27	Muita laitoksia. — Övrigä verk . . .	—	—	1	1	2	1	1	—	3	1	1	1	2
28	Yhteensä — Summa	358	231	249	156	1 008	515	1 225	739	1 031	415	1 133	510	1 262

tulojen suuruuden mukaan, virkakunnittain.
 månatliga tjänsteinkomster, inom de olika tjänstemannakårenna.

— Manliga tjänstemån.

701— 800		801— 900		901— 1000		1 001— 1 200		1 201— 1 400		1 401— 1 600		1 601— 1 800		1 801— 2 000		2 001— 2 500		2 501— 3 000		3 000—		Yhteensä. Summa.		
Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		Antal befattningsskavare. Viranhaltijoita.		
Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailla palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		
21	15	11	6	31	24	27	30	44	41	18	19	10	12	4	6	26	38	1	2	—	—	232	210	1
5	4	24	25	30	46	22	35	35	49	35	43	2	6	6	10	2	3	—	—	—	—	180	235	2
12	11	3	2	2	2	3	4	2	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	58	3
89	102	56	56	13	13	15	14	6	11	2	3	—	—	5	8	—	—	—	—	—	—	531	453	4
13	6	8	3	10	10	2	3	5	2	1	3	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	164	55	5
20	30	24	33	34	47	15	22	6	7	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	235	297	6
7	5	6	6	9	13	7	6	9	11	1	1	3	4	—	—	1	2	—	—	—	—	58	55	7
40	35	20	14	16	11	6	5	3	4	1	1	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	172	118	8
26	19	49	35	77	67	129	112	70	70	26	29	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	485	392	9
72	52	41	29	23	23	28	28	6	5	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 737	1 650	10
32	33	48	63	10	9	15	13	4	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	159	168	11
7	9	6	3	1	1	3	2	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	20	12
20	14	5	5	8	13	11	7	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	181	129	13
31	32	24	19	22	27	15	19	3	3	5	7	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	287	239	14
40	12	21	11	15	11	32	30	13	16	8	13	4	3	1	1	—	—	—	—	—	—	265	154	15
305	200	231	148	79	59	86	65	23	19	4	6	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1 841	859	16
28	18	36	22	36	29	9	6	3	3	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	628	312	17
70	25	12	6	20	8	6	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	478	89	18
18	14	11	6	12	8	8	7	—	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	81	58	19
13	5	16	11	18	21	20	20	6	4	6	5	5	8	3	3	5	4	—	—	—	—	133	110	20
4	3	7	7	7	7	11	14	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	37	21
7	5	5	5	7	9	5	5	4	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	37	22
12	11	22	35	17	30	32	33	24	35	23	36	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	264	301	23
—	—	2	1	2	1	6	9	11	10	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	35	24
2	2	2	1	6	7	4	4	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	31	27
5	3	9	11	4	3	2	3	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	24	26
1	1	1	1	1	2	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	12	27
900	666	700	564	510	501	521	503	287	313	145	185	31	40	23	32	35	48	3	6	4	79	425	6 138	28

- Kvinnliga tjänstemän.

701— 800	801— 900	901— 1000	1 001— 1 200	1 201— 1 400	1 401— 1 600	1 601— 1 800	1 801— 2 000	2 001— 2 500	2 501— 3 000	3 000—	Yhteensä. Summa.				
Antal beaktningshavare. Nållia palvellojita. Tjänstefolk hos dessa.		Antal beaktningshavare. Nållia palvellojita. Tjänstefolk hos dessa.		Antal beaktningshavare. Nållia palvellojita. Tjänstefolk hos dessa.		Antal beaktningshavare. Nållia palvellojita. Tjänstefolk hos dessa.		Antal beaktningshavare. Nållia palvellojita. Tjänstefolk hos dessa.		Antal beaktningshavare. Nållia palvellojita. Tjänstefolk hos dessa.		Antal beaktningshavare. Nållia palvellojita. Tjänstefolk hos dessa.		Antal beaktningshavare. Nållia palvellojita. Tjänstefolk hos dessa.	
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	140	24	1	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	5	2	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	7	3	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	153	24	4	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	8	5	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99	2	6	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	14	7	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107	19	8	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	259	111	9	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 408	847	10	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	15	11	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	12	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	7	13	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106	11	14	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	8	15	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	518	70	16	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	979	214	17	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	116	7	18	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	4	19	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88	6	20	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	6	21	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	8	22	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	9	23	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	12	25	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	5	26	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	27	—	—
161	58	45	16	10	6	10	7	—	—	—	6 403	1 447	28	—	—

— Manliga betjante.

701— 800	801— 900	901— 1000	1 001— 1 200	1 201— 1 400	1 401— 1 600	1 601— 1 800	1 801— 2 000	2 001— 2 500	2 501— 3 000	3 000—	Yhteensä. Summa.			
											Antal betättningshavare.	Antal betänningar.		
Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betättningshavare.	Antal betänningar.		
												65	5	1
												11	1	2
												454	12	3
												1 342	266	4
												2 117	70	5
												85	1	6
												37	5	7
												860	64	8
												74	17	9
												157	17	10
												821	147	11
												7	2	12
												10	2	13
												12	2	14
												115	15	15
												7 695	559	16
												974	67	17
												171	2	18
												1 015	141	19
												42	4	20
												6	2	21
												19	1	22
												57	6	23
												13	1	24
												5	1	25
												2		26
												13	2	27
1 003	89	257	25	32	2	5	1					16 179	1 412	28

D. Naispuolinen palveluskunta.

	Virkakunnat. Tjänstemannakörer.	alle 100 under 100	101— 200	201— 300	301— 400	401— 500	501— 600	601— 700	
		Antal befatningshavare. Nämlig påverljioita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltioita.	Antal befatningshavare. Viranhaltioita.	Antal befatningshavare. Nämlig påverljioita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltioita.	Antal befatningshavare. Nämlig påverljioita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltioita.	Antal befatningshavare. Nämlig påverljioita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltioita.	Antal befatningshavare. Nämlig påverljioita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltioita.	Antal befatningshavare. Nämlig påverljioita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltioita.	Antal befatningshavare. Nämlig påverljioita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltioita.
1	Valtionneuvosto ja korkeimmat oikeusvirastot. — Statsrådet och de högsta judiciella verken	—	—	—	—	—	—	—	
2	Oikeuslaitos. — Justitiestaten . . .	—	—	—	—	—	—	—	
3	Vankeinhoitolaitos. — Fängelsev.	—	—	49	1	13	3	—	
4	Läänien virkakunnat. — Landsstat.	—	—	—	—	—	—	—	
5	Poliisilaitokset (kaupunkien). — Polisnrättningarna (i städerna)	—	1	1	1	18	3	—	
6	Lääkintölaitos. — Medicinalverket	108	35	3	1	—	—	—	
7	Suomen Pankki. — Finlands Bank	—	—	—	—	—	—	—	
8	Tullilaitos. — Tullverket	—	—	1	—	2	—	—	
9	Oppikoululaitos. — Lärdomsskolev.	3	3	10	3	2	—	—	
10	Kansakoululaitos. — Folkskoleväv.	71	54	2	17	1	1	—	
11	Metsänhoitolaitos. — Forstväsendet	4	2	—	—	—	—	—	
12	Asutustoimi. — Kolonisationsverk.	—	—	—	—	—	—	—	
13	Maanviljelyslaitos. — Lantbruksv.	—	1	3	—	3	—	—	
14	Maanmittaus- ja vakauslaitos. — Lantmäteri- och justeringsverket	—	—	—	—	—	—	—	
15	Tie- ja vesirakennukset. — Väg- och vattenbyggnaderna	—	—	—	—	1	1	—	
16	Valtionrautatiet. — Statsjärnväg.	41	39	45	—	92	2	—	
17	Postilaitos. — Postverket	6	1	—	—	—	—	—	
18	Lennätinlaitos. — Telegrafverket .	—	—	1	—	3	8	—	
19	Merenkululaitos. — Sjöfartsväv.	1	1	1	—	—	9	—	
20	Kauppa- ja teollisuuslaitos. — Handels- och industriväsendet .	—	1	1	—	1	—	1	
21	Valtiovarain hoito- ja tarkastuslaitokset. — Inrättningar för skötsel o. revision av statens finanser	—	—	—	—	—	—	—	
22	Tutkimus- y. m. laitoksia. — Forsknings- m. fl. verk	—	1	8	—	1	—	—	
23	Yliopisto. — Universitetet	2	2	1	—	—	—	—	
24	Teknillinen korkeakoulu. — Tekniska högskolan	—	—	—	—	—	—	—	
25	Sosiaalilaitos. — Socialverket	—	—	—	—	—	—	—	
26	Yleisten rakennusten ylihallitus. — Överst. f. de allm. byggnaderna	—	—	—	—	—	—	—	
27	Muita laitoksia. — Övriga verk . .	—	1	—	—	—	—	—	
28	Yhteensä — Summa	236	142	3	141	5	126	1	4

- Kvinnliga betjante.

701— 800	801— 900	901— 1000	1001— 1200	1201— 1400	1401— 1600	1601— 1800	1801— 2000	2001— 2500	2501— 3000	3000—	Yhteensä. Summa.	
											Näillä palvelijoita.	1
											Tjänstefolk hos dessa.	2
											Viranhaltijoita.	65 3
											Antal befattningshavare.	4
												5
												6
												7
												8
												9
												10
												11
												12
												13
												14
												15
												16
												17
												18
												19
												20
												21
												22
												23
												24
												25
												26
												27
												28
											692	10

III. Viranhaltijat, ryhmitettyinä perhesuhteiden Befattningshavarna, grupperade efter familjesläktförhållanden. A. Miespuoliset virkamiehet.

	Viranhaltijoita, joilla oli: Befattningshavare, vilka hade:	alle 100 under 100		101— 200		201— 300		301— 400		401— 500		501— 600		601— 700	
		Antal befattningshavare.	Nämlig: Viranhaltijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig: Viranhaltijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig: Viranhaltijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig: Viranhaltijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig: Viranhaltijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig: Viranhaltijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig: Viranhaltijoita. Tjänstefolk hos dessa.
1	Ei vaimoa eikä lapsia. — Varken hustru eller barn	98	39	101	33	430	138	259	67	498	63	512	67	452	85
2	Vaimo ilman lapsia. — Hustru men icke barn	45	18	39	21	144	62	82	40	108	40	134	52	164	91
3	Vaimo ja 1 lapsi. — Hustru o. 1 barn	42	29	23	23	131	77	167	104	129	83	160	112	197	128
4	» » 2 lasta. — » » 2 »	53	53	27	29	110	88	195	133	103	79	122	101	167	130
5	» » 3 » — » » 3 »	40	41	19	11	81	71	192	142	61	43	88	86	118	119
6	» » 4 » — » » 4 »	26	13	7	9	47	41	109	95	53	44	46	48	57	53
7	» » 5 » — » » 5 »	17	9	10	13	14	9	70	41	20	14	27	18	42	44
8	» » 6 » — » » 6 »	10	6	6	3	11	8	47	38	20	15	9	3	18	11
9	» » 7 » — » » 7 »	7	5	5	4	11	6	33	22	3	3	6	5	15	13
10	» » 8 » — » » 8 »	2	4	1	2	4	1	12	11	4	3	5	3	3	4
11	» » 9 » — » » 9 »	3	5	2	1	—	—	6	2	3	2	1	—	—	—
12	» » 10 » — » » 10 »	1	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	—
13	Vaimo ja yli 10 lasta. — Hustru och flere än 10 barn	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—
14	Ei vaimoa, mutta 1 lapsi. — Icke hustru, men 1 barn	6	2	2	1	13	8	14	13	11	9	9	7	13	17
15	Ei vaimoa, mutta 2 lasta. — Icke hustru, men 2 barn	—	—	4	5	2	2	12	10	12	11	7	3	6	5
16	Ei vaimoa, mutta 3 lasta. — Icke hustru, men 3 barn	3	4	1	—	3	—	8	6	3	4	4	4	4	4
17	Ei vaimoa, mutta 4 lasta. — Icke hustru men 4 barn	1	1	—	—	4	2	8	7	1	1	1	1	3	3
18	Ei vaimoa, mutta 5 lasta. — Icke hustru, men 5 barn	3	2	1	1	1	—	3	3	1	—	—	—	3	—
19	Ei vaimoa, mutta 6 lasta. — Icke hustru, men 6 barn	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
20	Ei vaimoa, mutta 7 lasta. — Icke hustru, men 7 barn	—	—	1	—	1	2	2	2	—	—	1	—	—	—
21	Ei vaimoa, mutta 8 lasta. — Icke hustru, men 8 barn	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Ei vaimoa, mutta 9 lasta. — Icke hustru, men 9 barn	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
23	Ei vaimoa, mutta 10 lasta. — Icke hustru, men 10 barn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
24	Ei vaimoa, mutta enemm. kuin 10 l. — Icke hustru, men flere än 10 b.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Yhteensä — Summa	358	231	249	156	1008	515	1225	739	1031	415	1133	510	1262	707

1) Siitä 1 tapauksessa 11 ja 2 tapauksessa 12 lasta. — Därav i 1 fall 11 samt i 2 fall 12

den ja virkatulojen suuruuden mukaan.
förhållanden och tjänsteinkomsternas storlek.

— Manliga tjänstemän.

701— 800		801— 900		901— 1 000		1 001— 1 200		1 201— 1 400		1 401— 1 600		1 601— 1 800		1 801— 2 000		2 001— 2 500		2 501— 3 000		3 000—		Yhteensä. Summa.			
Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.			
Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.		Nämlig palvelioida. Tjänstefolk hos dessa.			
218	76	141	68	98	50	88	46	50	29	20	12	5	3	3	5	6	4	1	2	—	—	2 980	787	1	
119	71	110	84	66	53	81	76	28	27	15	16	4	4	4	4	7	7	—	—	—	—	1 150	666	2	
150	108	111	94	86	83	95	100	48	53	26	33	4	9	4	6	5	7	—	—	1	2	1 379	1 051	3	
130	120	138	123	95	116	106	113	46	60	23	31	6	7	4	5	4	5	—	—	2	3	1 331	1 196	4	
118	141	78	75	63	82	64	76	40	42	30	45	3	3	4	6	3	4	—	—	1	2	1 003	959	5	
77	79	45	46	39	54	44	44	34	44	15	20	6	9	1	1	6	13	—	—	—	—	612	613	6	
24	29	26	31	19	19	15	18	25	37	7	13	1	2	1	1	1	2	1	2	—	—	320	302	7	
15	22	21	19	14	18	8	10	6	8	3	4	1	2	—	—	—	—	1	2	—	—	190	169	8	
12	18	7	6	5	7	3	5	3	3	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	111	99	9	
2	2	2	2	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	35	10	
—	—	1	1	—	—	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	15	11	
1	2	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4	12	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	13
16	14	6	4	9	6	10	7	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	—	—	—	—	114	96	14	
4	4	5	4	5	4	2	1	2	3	3	4	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	65	58	15	
7	4	5	4	3	3	2	2	1	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	39	16	
2	3	3	3	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	23	17	
3	3	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	1	3	—	—	1	2	—	—	—	—	19	16	18	
2	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	4	19	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	20	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	21	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	22	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	23	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
900	666	700	564	510	501	521	503	287	313	145	185	31	40	23	32	35	48	3	6	4	7	9 425	6 138	25	

B. Naispuoliset virkamiehet.

	Viranhaltijoita, joilla oli: Befattningshavare, vilka hade:	alle 100 under 100		101— 200		201— 300		301— 400		401— 500		501— 600		601— 700	
		Antal befattningshavare.	Nämlig påvefijioita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltijoita.	Antal befattningshavare.	Nämlig påvefijioita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig påvefijioita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig påvefijioita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig påvefijioita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig påvefijioita. Tjänstefolk hos dessa.	Antal befattningshavare.	Nämlig påvefijioita. Tjänstefolk hos dessa.
1	Ei miestä eikä lapsia. — Varken man eller barn	424	19	308	50	1 538	339	1 029	225	1 429	207	633	161	295	74
2	Mies ilman lapsia. — Man men icke barn	1	—	4	3	5	3	1	1	9	1	—	—	—	—
3	Mies ja 1 lapsi. — Man och 1 barn	2	—	2	1	2	3	3	3	6	6	1	1	2	2
4	» » 2 lasta. — » » 2 »	3	1	1	1	2	2	3	2	5	4	3	4	—	—
5	» » 3 » — » » 3 »	2	—	—	—	1	1	2	1	2	2	1	—	1	—
6	» » 4 » — » » 4 »	—	—	—	—	2	3	—	—	1	2	—	—	—	—
7	» » 5 » — » » 5 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	» » 6 » — » » 6 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	» » 7 » — » » 7 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	» » 8 » — » » 8 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	» » 9 » — » » 9 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	» » 10 » — » » 10 »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Mies ja enemmän kuin 10 lasta. — Man och flera än 10 barn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Ei miestä, mutta 1 lapsi. — Icke man, men 1 barn	8	4	11	5	64	39	60	30	52	29	18	9	9	4
15	Ei miestä, mutta 2 lasta. — Icke man, en 2 barn	3	1	5	3	29	3	36	3	29	14	15	8	9	8
16	Ei miestä, mutta 3 lasta. — Icke man, men 3 barn	1	1	2	1	16	14	18	17	19	12	8	7	4	2
17	Ei miestä, mutta 4 lasta. — Icke man, men 4 barn	1	—	1	1	4	2	5	3	4	1	2	3	—	—
18	Ei miestä, mutta 5 lasta. — Icke man, men 5 barn	2	1	—	—	2	2	2	1	6	6	1	1	1	—
19	Ei miestä, mutta 5 lasta. — Icke man, men 6 barn	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—
20	Ei miestä, mutta 7 lasta. — Icke man, men 7 barn	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Ei miestä, mutta 8 lasta. — Icke man, men 8 barn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Ei miestä, mutta 9 lasta. — Icke man, men 9 barn	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
23	Ei miestä, mutta 10 lasta. — Icke man, men 10 barn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Ei miestä, mutta enemmän kuin 10 lasta. — Icke man, men flera än 10 barn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Yhteensä — Summa	448	27	334	65	1 667	412	1 160	287	1 564	284	682	194	321	90

C. Miespuolinen palveluskunta.

	alle 100 under 100	101— 200		201— 300		301— 400		401— 500		501— 600		601— 700		
		Viranhaltijoita. Antal befatningshavare.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita. Antal befatningshavare.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita. Antal befatningshavare.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita. Antal befatningshavare.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita. Antal befatningshavare.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	Viranhaltijoita. Antal befatningshavare.	Näillä palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	
1 Ei vaimoa eikä lapsia. — Varken hustru eller barn	67	9	204	9	212	20	698	35	1 809	47	1 038	51	328	36
2 Vaimo ilman lapsia. — Hustru, men icke barn	58	16	43	4	115	12	253	29	587	26	433	24	237	13
3 Vaimo ja 1 lapsi. — Hustru o. 1 barn	52	12	34	4	97	15	318	31	687	32	578	30	365	22
4 » » 2 lasta. — » » 2 »	86	20	39	6	74	12	292	50	560	55	456	30	324	18
5 » » 3 » — » » 3 »	83	12	28	1	81	11	238	30	406	30	355	22	254	16
6 » » 4 » — » » 4 »	84	18	14	2	36	5	141	17	331	23	261	29	187	8
7 » » 5 » — » » 5 »	88	15	20	3	30	3	98	23	259	47	157	9	133	15
8 » » 6 » — » » 6 »	70	11	13	3	14	3	69	9	159	30	119	8	77	2
9 » » 7 » — » » 7 »	35	6	9	9	14	1	35	4	79	2	64	2	62	7
10 » » 8 » — » » 8 »	22	—	3	—	4	—	28	8	48	5	40	3	22	2
11 » » 9 » — » » 9 »	16	—	4	1	3	—	6	1	17	1	17	—	18	2
12 » » 10 » — » » 10 »	10	—	2	—	2	—	3	—	11	—	3	—	1	—
13 Vaimo ja yli 10 lasta. — Hustru och flere än 10 barn	1) 6	—	—	—	1	1	2) 1	—	2) 2	1	4) 4	1	3) 1	—
14 Ei vaimoa, mutta 1 lapsi. — Icke hustru, men 1 barn	9	2	2	—	11	2	26	10	40	14	27	14	15	7
15 Ei vaimoa, mutta 2 lasta. — Icke hustru, men 2 barn	12	2	2	—	6	2	18	7	33	10	23	12	20	10
16 Ei vaimoa, mutta 3 lasta. — Icke hustru, men 3 barn	7	4	2	—	7	3	9	6	13	2	8	4	9	2
17 Ei vaimoa, mutta 4 lasta. — Icke hustru, men 4 barn	6	3	1	—	9	2	12	4	13	6	12	5	5	1
18 Ei vaimoa, mutta 5 lasta. — Icke hustru, men 5 barn	3	5	—	—	—	—	5	3	11	4	5	2	7	4
19 Ei vaimoa, mutta 6 lasta. — Icke hustru, men 6 barn	2	—	—	—	2	—	7	1	8	2	5	2	5	1
20 Ei vaimoa, mutta 7 lasta. — Icke hustru, men 7 barn	1	1	—	—	1	1	2	—	6	2	1	—	—	—
21 Ei vaimoa, mutta 8 lasta. — Icke hustru, men 8 barn	1	—	1	—	1	—	—	—	1	1	1	—	1	—
22 Ei vaimoa, mutta 9 lasta. — Icke hustru, men 9 barn	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
23 Ei vaimoa, mutta 10 lasta. — Icke hustru, men 10 barn	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Ei vaimoa, mutta enem. kuin 10 l. — Icke hustru, men över 10 barn	2) 1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25 Yhteensä — Summa	722	136	422	44	720	93	2 259	268	5 080	340	3 608	248	2 071	166

1) Siitä 4 tapauksessa 11, 1 tapauksessa 12 ja 1 tapauksessa 15 lasta. — Därav i 4 fall 11, i 11 ja 1 tapauksessa 13 lasta. — Därav i 1 fall 11 samt i 1 fall 13 barn. — 2) Siitä 2 tapauksessa

- Manliga betjante.

701— 800	801— 900	901— 1000	1 001— 1 200	1 201— 1 400	1 401— 1 600	1 601— 1 800	1 801— 2 000	2 001— 2 500	2 501— 3 000	3 000—	Yhteensä Summa.		
Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.		Antal betättningshavare.	
Nailia palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailia palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailia palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailia palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailia palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailia palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.		Nailia palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa.	
85	21	21	2	2	—	—	—	—	—	—	4 466	230	1
97	6	30	2	—	—	—	—	—	—	—	1 853	132	2
148	7	38	5	4	2	—	—	—	—	—	2 321	160	3
195	8	47	1	4	—	1	1	—	—	—	2 078	201	4
179	17	35	3	8	—	—	—	—	—	—	1 667	142	5
105	6	34	5	6	—	—	—	—	—	—	1 199	113	6
77	6	19	1	6	—	—	—	—	—	—	887	122	7
51	4	6	—	1	—	—	—	—	—	—	580	70	8
21	1	9	—	1	—	—	—	—	—	—	329	32	9
10	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	182	18	10
5	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	89	6	11
3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	3	13
7	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	140	52	14
6	3	2	2	—	—	—	—	—	—	—	122	48	15
5	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	62	24	16
5	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	65	26	17
2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	34	20	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	6	19
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	4	20
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	24
1 003	89	257	25	32	2	5	1	—	—	—	16 179	1 412	25

i 1 fall 12 samt i 1 fall 15 barn. — ²⁾ 11 lasta. — 11 barn. — ³⁾ Siitä 1 tapauksessa²
11, 1 tapauksessa 12 ja 1 tapauksessa 14. — Därav i 2 fall 11, i 1 fall 12 samt i 1 fall 14 barn.

D. Naispuolinen palveluskunta.

	Viranhaltijoita, joilla oli: Befattningshavare, vilka hade:	alle 100	101—	201—	301—	401—	501—	601—	601—				
		under 100	200	300	400	500	600	700					
		Antal befattningshavare.	Antal befattningshavare. Nämlig: palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltijoita.	Antal befattningshavare. Nämlig: palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltijoita.	Antal befattningshavare. Nämlig: palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltijoita.	Antal befattningshavare. Nämlig: palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltijoita.	Antal befattningshavare. Nämlig: palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltijoita.	Antal befattningshavare. Nämlig: palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltijoita.	Antal befattningshavare. Nämlig: palvelijoita. Tjänstefolk hos dessa. Viranhaltijoita.				
1	Ei miestä eikä lapsia. — Varken man eller barn	214	99	105	1	58	1	29	3				
2	Mies ilman lapsia: — Man, men icke barn	—	1	—	—	1	—	—	—				
3	Mies ja 1 lapsi. — Man och 1 barn	—	1	1	—	—	1	—	—				
4	» » 2 lasta. — » » 2 »	—	2	1	—	1	—	—	—				
5	» » 3 » — » » 3 »	—	1	1	—	—	—	—	—				
6	» » 4 » — » » 4 »	—	1	—	—	—	—	—	—				
7	» » 5 » — » » 5 »	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	» » 6 » — » » 6 »	—	—	—	—	—	—	—	—				
9	» » 7 » — » » 7 »	—	—	—	—	—	—	—	—				
10	» » 8 » — » » 8 »	—	—	—	—	—	—	—	—				
11	» » 9 » — » » 9 »	—	—	—	—	—	—	—	—				
12	» » 10 » — » » 10 »	—	—	—	—	—	—	—	—				
13	Mies ja enemmän kuin 10 lasta. — Man och flera än 10 barn	—	—	—	—	—	—	—	—				
14	Ei miestä, mutta 1 lapsi. — Icke man, men 1 barn	8	11	2	13	1	18	5	—				
15	Ei miestä, mutta 2 lasta. — Icke man, men 2 barn	7	10	6	1	27	5	—	—				
16	Ei miestä, mutta 3 lasta. — Icke man, men 3 barn	3	5	5	1	13	—	—	—				
17	Ei miestä, mutta 4 lasta. — Icke man, men 4 barn	3	7	4	1	6	3	1	—				
18	Ei miestä, mutta 5 lasta. — Icke man, men 5 barn	1	2	2	—	2	—	—	—				
19	Ei miestä, mutta 6 lasta. — Icke man, men 6 barn	—	2	3	—	—	—	—	—				
20	Ei miestä, mutta 7 lasta. — Icke man, men 7 barn	—	—	—	—	—	—	—	—				
21	Ei miestä, mutta 8 lasta. — Icke man, men 8 barn	—	—	—	—	—	—	—	—				
22	Ei miestä, mutta 9 lasta. — Icke man, men 9 barn	—	—	—	—	—	—	—	—				
23	Ei miestä, mutta 10 lasta. — Icke man, men 10 barn	—	—	—	—	—	—	—	—				
24	Ei miestä, mutta enemmän kuin 10 lasta. — Icke man, men flera än 10 barn	—	—	—	—	—	—	—	—				
25	Yhteensä — Summa	236	142	3	141	5	126	1	43	1	4	—	—

